

Poważna katastrofa ekologiczna w Wilnie

Nieprzyjazne wody Wilii

We wtorek z otworu kanalizacyjnego w Wilnie w dzielnicy Żyrmuny do rzeki Wilii dostała się nieznana substancja, prawdopodobnie przetworzony olej silnikowy. Jest to jedna z największych w ostatnich latach katastrof ekologicznych w Wilnie.

Jeden kilogram zużytego oleju może uczynić niezdatnych do picia 5 milionów litrów wody. Ten sam kilogram oleju potrafi pokryć kilometr kwadratowy powierzchni wody.

Policję o wypadku poinformowano we wtorek o godz. 18.47. Natychmiast na miejsce wypadku wyjechali strażacy, którzy przy otworze wyjściowym odgradzili część rzeki, zanieczyszczenia posypano specjalnym proszkiem, absorbującym produkty naftowe. Strażacy pracowali we wtorek do godziny 24.00 i wczoraj od samego rana. Podstawowa plama została wylapana pod Jewjem (Vievis).

Wyjaśnić źródło zanieczyszczenia

Specjalnie powołana komisja ma wyjaśnić źródło zanieczyszczenia oraz sprawców tej katastrofy ekologicznej. Nie jest to łatwe, gdyż w miejscu przedostania się ropy do rzeki znajduje się otwór, przez który do Wilii ściekają odpady z ogromnej sieci kanalizacyjnej, w skład której wchodzi urządzenie z terenu starostwa Żyrmun, ulicy Kalwaryjskiej oraz Miasteczka Północnego. Na terytorium starostwa znajduje się mnóstwo ogromnych zakładów produkcyjnych, stacji obsługi samochodów. Skala zanieczyszczenia wskazuje na to, że na pewno nie był to jakiś nieroztropny kierowca, który nie wiedział co zrobić z użytym olejem. Sprawcą jest na pewno jakaś firma, której po wykryciu przestępstwa, miejmy nadzieję, grożą poważne konsekwencje. Mer Wilna Artūras Zuokas powiedział wczoraj, że komisja już ustaliła miejsca, które nie są zanieczyszczone przez odpady, czyli terytorium poszukiwań źródła zanieczyszczeń zawęża się. Pracownicy laboratorium Departamentu Ochrony Środowiska pobrali również próbki substancji, która dostała się do Wilii, co pozwoli na dokładniejsze określenie skali katastrofy ekologicznej. Wczoraj dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska Regionu Wileńskiego Petras Sakalauskas powiedział, że w prawie stu procentach jest pewien, że użyte produkty naftowe do Wilii trafiły ze stacji paliwowej „Statoil”, gdzie we wtorek wieczorem firma „Fegda” przeprowadziła oczyszczanie urządzeń stacji. Jeżeli potwierdzi się, że olej dostał się do rzeki ze stacji, spółka „Statoil” nie będzie ukarana, gdyż czyszczeniem urządzeń trudniła się

Rosliny zatrzymały część oleju tworząc wzdłuż brzegów Wilii wiele plam, które skrupulatnie usuwają strażacy
Fot. Jarostaw Jurkiewicz

inna firma. Prawdopodobnie przedstawiciele firmy „Fegda” nie przyznają się do winy.

1,5 tony zanieczyszczeń

Po dostaniu się zanieczyszczenia do wody podstawowa plama płynęła z nurtem rzeki. 50 kilometrów w dół Wilii, w wiosce Panieriai, niedaleko Jewja, strażacy, ściągając tam nawet z Olity i Poniewieża oraz pracownicy Departamentu Ochrony Środowiska ustawili zapory z boi. Dobre chociaż to, że olej pływa na powierzchni wody. Ogółem na zaporze pod Jewjem, jak poinformował kierownik Służby Przeciwopóżarowej m. Wilna Danielius Bučinskas, zebrano

około 1,5 tony substancji zanieczyszczającej. Szacuje się, że do Wilii dostało się 100 kilogramów przetworzonych produktów naftowych. Pracownicy Departamentu Ochrony Środowiska kontrolowali Wilię z samolotu i stwierdzili, że poniżej zapory zanieczyszczeń nie zauważono.

Małe plamki — duże zagrożenie

Akcja usuwania plam naftowych trwa także w Wilnie. Wczoraj około południa „Kurier Wileński” zastał strażaków oraz pracowników firmy „Avarija” przy otworze — sprawcy całego zamieszania.

(Dokończenie na str. 2)

500 dziennikarzy chce zadać pytanie Putinowi

Popularny prezydent

Pięćset dziennikarzy: rosyjskich i zagranicznych — akredytowało się na konferencję prasową prezydenta Rosji Władimira Putina, która odbyła się na Kremlu wczoraj po południu.

To pierwsza indywidualna konferencja prasowa Putina od czasu wybrania go na stanowisko prezydenta w marcu roku 2000. Dotychczas uczestniczył w takich

spotkaniach z prasą jedynie przy okazji wizyt w Rosji przywódców obcych państw lub podczas spotkań z nimi za granicą.

Kreml oświadczył, że na zorganizowanie konferencji, która ma potrwać nie mniej niż godzinę, zdecydowano się z powodu „wielkiej liczby pytań, jakie napływają do prezydenckich służb prasowych

od dziennikarzy rosyjskich i zagranicznych”.

Obserwatorzy uważają, że konferencja ta, zorganizowana na dwa dni przed szczytem G-8 (siedmiu potęg gospodarczych i Rosji) w Genui, ma pokazać, że prezydent Władimir Putin czuje się pewnie odpowiadając nawet na drażliwe pytania. (PAP)

Prenumerata
na sierpień trwa
tylko do 20 lipca!

W NUMERZE:

Aktualności

3

„Eridanas” na kamieniach

W Ameryce Południowej w Cieśninie Magellana uległ wypadkowi litewski statek „Eridanas”.

Praworzędność

5

„Szukano kobiety”

W Szwecji została zatrzymana 36-letnia Auśra Aldonienė, którą się podejrzewa o zabójstwo kowieńskiego biznesmena Raimondasa Naujokasa.

Samo życie

9

„Za cierpienia doznane podczas wojny”

W końcu czerwca br. pierwsi Polacy dostali świadczenia za wywózki w czasie II wojny światowej do pracy przymusowej w III Rzeszy.

Ciąg dalszy litewskich nieszczęść w Polsce Wypadek na „Zakopiance”

13 Litwinów zostało rannych w wyniku przewrócenia się autobusu na Zbójcekiej Górze koło Rabki — poinformowała w środę małopolska policja. Do wypadku doszło w środę o godzinie czwartej nad ranem na „zakopiance”.

Litewski autobus, w którym jechało 27 lub 28 osób, na Zbójcekiej Górze w Rabce-Zaborni uderzył w barierkę i wpadł do rowu przewracając się na bok.

Rannych zostało 13 osób. „Ich obrażenia okazały się niegroźne, choć jednego z poszkodowanych, rannego w rękę, uwalniała straż pożarna” — powiedział dyżurny nowotarskiej policji.

Przyczyną wypadku okazało się niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze. Autokar, wiozący litewskich turystów do Chorwacji zamiast dozwolonych 50-60 km/godz jechał 80 km/godz. Prawdopodobnie wpadł w poślizg na śliskiej nawierzchni. „Kierowcy postawiony zostanie zarzut nieumyślnego spowodowania wypadku, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób” — powiedział dyżurny nowotarskiej policji. Telefon kontaktowy, pod którym można uzyskać informację w Rabce: 8104818 267 62 20.

(PAP, BNS)

Sentencja

Normalny głupiec ma sobie zawsze jeszcze jedno do wyrzucenia, a to, że jest za mądrym jak na nasze stosunki.

A. NOWACZYŃSKI

Kalejdoskop aktualności

Nadzwyczajna sesja rozpocznie się 30 lipca

Prawdopodobnie nadzwyczajna sesja Sejmu zwołana zostanie w dniach 30 lipca-3 sierpnia. Stwierdził to wiceprzewodniczący Sejmu liberal Gintaras Steponavičius.

Zgodnie z sejmowym statutem sesje nadzwyczajne zwołuje przewodniczący Sejmu na pisemną prośbę co najmniej 47 parlamentarzystów – trzeciej części posłów na Sejm.

Podczas nadzwyczajnej sesji mogą być omawiane tylko te projekty, które zaproponują jej inicjatorzy.

O swobodnym przemieszczaniu się ludzi

Wczoraj w gmachu rządu odbyło się posiedzenie Rządowej Komisji Integracji Europejskiej, którym po raz pierwszy kierował premier Algirdas Brazauskas.

Jak poinformowała rzeczniczka prasowa Komitetu Europejskiego przy rządzie RL, była mowa o pozycji Litwy w sprawie swobodnego przemieszczania się ludzi. Negocjacje z UE w tym rozdziale Litwa rozpoczęła w czerwcu br.

„Lietuvos energija” sprzedała o 12 proc. więcej energii

Spółka „Lietuvos energija” w pierwszym półroczu br. sprzedała o 4,339 mld kilowatogodzin (kWh) energii elektrycznej, czyli o 12 proc. więcej w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego (3,874 mld).

W okresie porównawczym zbyt energii elektrycznej dla miejscowych użytkowników wzrósł o 2,9 proc. – z 3,507 mld do 3,609 mld kWh, na rynkach eksportowych prawie dwukrotnie – z 0,367 mld do 0,730 mld kWh. W styczniu-czerwcu zbyt energii elektrycznej sięgał 721 mln Lt – o 5,9 proc. więcej w porównaniu z analogicznym okresem roku 2000 (681 mln Lt).

Importerzy oleju są oburzeni

Importujące olej spółki twierdzą, że obowiązujące na Litwie ustawy deklaruja niejednakowe warunki importu oleju bazowego i do silników oraz naruszają ustawę o konkurencji – informuje agencja „Viešųjų ryšių partneriai”.

„Dążymy do ujednoczenia warunków importu oleju wszystkim importerom i producentom” – powiedział dyrektor jednej z 10 spółek, zajmujących się importem oleju na Litwie – ZSA „Soliris” Vaidas Minkevičius.

Wilnianie mają oznakować rowery

Wczoraj w Wilnie rozpoczęła się akcja znakowania rowerów. Z pomocą specjalnych środków oznakować swoje rowery mogą wszyscy chętni mieszkańcy miasta.

Akcja przeprowadzona zostanie w dniach 18-20 lipca w godz. 13-15 przed gmachem Samorządu Wileńskiego (al.Giedymina 9), gdzie się znajdują pomarańczowe stojaki na rowery. Znakowanie będzie kontynuowane również w przyszłym tygodniu, a o jego czasie organizatorzy poinformują dodatkowo.

Potok podróźnych wzrósł o 30 proc.

Na międzynarodowym lotnisku w Połądze potok podróźnych w ciągu pierwszych 6 miesięcy br. wzrósł o 30 proc. w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku.

W ciągu stycznia-czerwca z usług tego lotniska skorzystało około 20 tys. pasażerów. Czerwiec był rekordowy. W ciągu miesiąca obsłużono 5,6 tys. podróźnych. Każdego tygodnia w Połądze ląduje 30 samolotów regularnych rejsów. W tym roku na lotnisku w Połądze po raz pierwszy wylądowały samoloty zagranicznych spółek „Finnair” i „SAS” oraz samolot włoski DC 83.

Szalejący ogień

Wczoraj rano portowi strażacy wciąż jeszcze gasili pożar, który wybuchł we wtorek wieczorem w przedsiębiorstwie „Vakarų laivų remontas”.

Na statku norweskim „Fiord Ais”, który stał w doku przedsiębiorstwa „Vakarų laivų remontas”, pożar wybuchł około godz. 20.30 w toku prac spawalniczych. Według wstępnych danych, zapaliły się materiały izolacyjne ładowni. Około godz. 2 w nocy jeden oczadziaty strażak odwieziony został do szpitala.

Nie stwierdzono większych naruszeń

Specjaliści w okresie upałów nie stwierdzili pogorszenia warunków produkcji żywności i jej przechowywania.

Jak poinformował kierownik Wydziału Weterynarii i Sanitarii Służby Kontroli Weterynarii i Żywności Dariusz Remeika, dotychczas odnotowano tylko pojedyncze przypadki, gdy w miejscu produkcji i handlu temperatura nie odpowiadała wymaganiom. Odnotowano również poszczególne przypadki usterek urządzeń handlowych i produkcyjnych.

„Większych problemów z powodu upałów nie stwierdzono” – twierdzi Remeika.

Może się zmienić skład zarządu LAL

Już w przyszłym tygodniu może się zmienić zarząd spółki „Lietuvos avialinijos” (LAL) – lidera rynku lotniczego kraju.

Posiadający wszystkie bez wyjątku akcje linii lotniczych Fundusz Majątku Państwowego jeszcze nie uzgodnił tej kwestii z Ministerstwem Komunikacji, mającym większość miejsc w zarządzie spółki, toteż nie wiadomo, czy obecny podział miejsc w zarządzie między obu instytucjami pozostanie bez zmian. (ELTA, BNS)

Aby więzy pokrewieństwa urzędników i prywaciarzy nie szkodziły budżetowi Propozycje Służby Badań Specjalnych

Służba Badań Specjalnych proponuje skorygowanie ustaw i ustalenie bardziej precyzyjnego trybu zakładania instytucji publicznych, aby nadużywając więzy pokrewieństwa nie były trwonione środki budżetu.

Jak poinformowała rzeczniczka prasowa prezydenta Litwy Violeta Gaizauskaitė, te propozycje sformułowane zostały w informacji przedstawionej w środę przywódcy kraju Valdasowi Adamkusowi.

Informacja uogólnia przypadki, gdy pracownicy przedsiębiorstw prywatnych, działających przy in-

stytucjach budżetowych są blisko spokrewnieni z pracownikami instytucji, utrzymywanych przez państwo.

O taką informację, zwracając się do SBS i Kontroli Państwowej, prezydent poprosił 10 maja br., zlecając zanalizowanie tej praktyki i przedstawienie propozycji unikania nadużyć służbowych dysponując majątkiem państwowym i środkami budżetu.

SBS proponuje uzupełnić i nowelizować ustawę o instytucjach publicznych w ten sposób, aby ich założycielami nie mogły być osoby

fizyczne Republiki Litewskiej i innych państw, których bliscy krewni bądź członkowie rodziny pracują w instytucjach państwowych i samorządowych, przekazujących mienie państwowe bądź samorządowe instytucji publicznej na podstawie pożyczki.

Prezydent po ocenie tych oraz innych propozycji SBS doskonalenia aktów prawnych i otrzymaniu wniosków Kontroli Państwowej w najbliższym czasie zgłosi Sejmowi nowelizację odpowiednich ustaw.

(ELTA)

Poważna katastrofa ekologiczna w Wilnie

Nieprzyjazne wody Wilii

(Dokończenie ze str. 1)

Jak powiedział Mindaugas Meškauskas, zastępca kierownika zmiany 3 jednostki służby przeciwpożarowej, ich głównym zadaniem jest zbieranie licznych małych plam, które nie spłynęły razem z resztą substancji w dół rzeki. W Żyrmunach, a na pewno i w innych dzielnicach, znajdujących się poniżej nieszczęsnej rury, brzegi Wilii zarosnięte są obficie trawą. I właśnie ta trawa zatrzymała część odpadów, tworząc mnóstwo plamek – ośrodków zanieczyszczenia. Strażacy również przy otworze wyjściowym odgradzili część rzeki, zanieczyszczenia posypano specjalnym proszkiem, który reaguje z produktami naftowymi i absorbuje je.

Strażak jak w piekle

Zaznaczyć trzeba, że warunki pracy strażaków nie należą do wymarzonych. Upały, wilgoć panująca nad rzeką i do tego czarny płyn nad wodą – zaiste jak w piekle. Strażacy zanurzeni po pas w wodzie powoli zbierają zanieczyszczenia przy pomocy łopatek z odkurzaczem. „Czerń” zbiera się do pojemników, aby potem przy pomocy odkurzacza oddzielić olej od wody. Praca trwa powoli, plama za plamą, a ile ich jest – trudno nawet wyobrazić.

– Przyślijcie deszcz – żartem prosi Mindaugas Meškauskas – i trochę wody do picia.

Ogółem zebrano ponad półtorej tony mieszanki wody z olejem

Władza sobie, wczasowicze sobie

Samorząd miasta Wilna ostrzega mieszkańców i wędkarzy, że służba nadzoru nabrzeży zabrania kąpać się i łowić ryby na plaży w Żyrmunach oraz we wszystkich innych miejscach nad Wilią poniżej miejsca

wylewu. A jak jest naprawdę?

Przy moście Šilo ludzie spokojnie opalają się, dzieciaki kąpią się.

– Jaka plama? Pierwsze słyszę. Czy jest to poważne? – odpowiadał i pytał zarazem pewien wczasowicz, który beztrudno odpoczywał nad Wilią.

Wędkarze również spokojnie wpatrywali się w pławiki, czekając na udane łowy.

Zresztą na poziomie wody zanieczyszczenia są trudno dostrzegalne. Bardziej są widoczne, gdy się patrzy ze wzniesienia, mostów na przykład. Zauważyć można wtedy kolorowe smugi w nurcie rzeki.

Od autora:

Zdarzają się rzeczy nieprzewidywalne. Często dochodzi do tragedii, katastrof, szaleństw aury. Tej katastrofy ekologicznej na pewno można było uniknąć. I chociaż jeszcze nie wiadomo kto i co zlał do Wilii, wiadomo na pewno, że jest to efekt zwykłej ludzkiej bezmyślności lub nawet znieczulicy. Oczywiście, że przepracowany olej komuś przeszkadza – trzeba go gdzieś magazynować, a gdy się wyleje – po problemie. A że coś tam się zanieczyści – to już zmartwienie kogoś innego. Rzeka przecież nie nasza – wspólna czyli niczyja. Znaczący można. A efekt jest taki, że większość mieszkańców Wilna podczas okropnych upałów nie będzie mogła bezpiecznie, bez szwanku dla zdrowia, wykąpać się.

Andrzej Łakis
Fot. Jarosław Jurkiewicz

Wyjście rury do Wilii odgradzono od rzeki i posypano proszkiem absorbującym naftę

Wyrazamy głębokie współczucie
Edwardowi Filistowiczowi
z powodu śmierci ukochanego Dziadka
Zespół ZSA „Penki kontinentai”
i ZSA „Skaineta”

Prezydent udekorował orderem nuncjusza apostolskiego Uwieńczenie pracy

Za pomyslną czteroletnią pracę na Litwie — Order Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina
Fot. ELTA

Prezydent Valdas Adamkus wczoraj Orderem Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina drugiego stopnia udekorował kończącego kadencję nuncjusza apostolskiego na Litwie, Jego Ekscelencję arcybiskupa Ervina Josefa Endera.

Nagroda wręczona została za zasługi osobiste przedstawiciela Stolicy Apostolskiej na Litwie na rzecz rozwoju stosunków między państwowych Watykanu i Litwy

oraz aktywną działalność w zakresie doskonalenia współpracy politycznej i kulturalnej obu krajów.

Prezydent Adamkus, wręczając wysokie odznaczenie państwowe Litwy, podkreślił znaczenie stosunków między państwowych oraz wzajemnej współpracy z Watykanem i podziękował nuncjuszowi papieskiemu za pomyslną czteroletnią pracę na Litwie.

(ELTA)

Awaria litewskiego statku w Ameryce Południowej

„Eridanas” na kamieniach

W Ameryce Południowej w Cieśninie Magellana uległ wypadkowi litewski statek „Eridanas”.

W pobliżu Chile, gdy „Eridanas”, pilotowany przez statek locmański, płynął cieśniną do portu San Vicente (Chile), utknął na kamieniach. W wyniku tego została przebita burta statku.

Wypadek w cieśninie na południu kontynentu południowoamerykańskiego wydarzył się we wtorek wieczorem około godz. 20 czasu lokalnego. Gdzieś po upływie godziny ze statku ewakuowano załogę, składającą się z 22 obywateli Litwy. Ludzie na skutek incydentu nie ucierpieli. Załoga została przeniesiona na inny trawler rybacki. „Eridanas” nadal tkwi na kamieniach. Jest on własnością kłajpedz-

kiej spółki „Klaipėdos transporto laivynas”.

Przedstawiciele spółki nie wiedzą, czy doszło do rozlania się oleju napędowego. Spółka nie ma też informacji na temat rozpoczęcia operacji ściągnięcia statku. Statek płynął bez ładunku. W porcie chilijskim miała nastąpić zmiana załogi i ładunek.

Według danych spółki „Klaipėdos transporto laivynas”, podczas wypadku warunki atmosferyczne były sprzyjające.

Przedstawiciele spółki twierdzą, że statki locmańskie, towarzyszące w drodze do portu, zazwyczaj odpowiadają za bezpieczeństwo statku i regulują trasę.

Trwa badanie okoliczności wypadku.
(BNS)

W rejonie solecznickim

Odpowiedź przemytników

Pograniczny Strażnicy Trybońskiej, położonej w pobliżu Solecznik, coraz częściej zatrzymują przemytników.

W ciągu minionego półrocza skonfiskowali 34 tony cukru, 3 tony alkoholu, 2 tony metali kolorowych, zatrzymali 210 naruszcycieli granicy. W związku z tym przemytnicy również wypowiedzieli wojnę pogranicznikom. Na drogach, którymi je-

dzi patrol graniczny, zakopują deski z wbitymi do nich ostrymi gwoździami. W ubiegły poniedziałek po tych gwoździach przejechały koła samochodu terenowego straży granicznej. Pogranicznicy znaleźli na drogach jeszcze kilka takich „upominków” przemytników. Uważają, że jest to reakcja przemytników na środki wzmocnienia ochrony granicy państwowej.
Piotr Ryngiewicz

Serdecznie zapraszamy
na koncert zespołów folklorystycznych

„JACZANIE“

(Gmina Jaczów), który reprezentuje pieśni i tańce różnych regionów Polski oraz

„ZGODA“

(rej. wileński, Rudomino)

Koncert odbędzie się 20 lipca, w piątek, o godz. 18 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, przy ul. Naugarduko 76

Wstęp wolny

Zapomniane fakty historyczne oraz antypolskie fobie na Litwie

Skłócona jedność (3)

Obecnie każdy nauczyciel szkoły litewskiej wbiła uczniom, że język polski jest konsekwencją rzymskiej „polskiej okupacji Wileńszczyzny”, ale nie chce objaśnić ważkiego faktu, że za caratu, wbrew zakazom antypolskim i licznym wywieszkom „Razgawariwat’ po polski strogo wospreszczajetsia” — język polski funkcjonował i tworzył wielkie wzorce literatury.

Mało tego, jedyny laureat Nagrody Nobla w literaturze, pochodzący z Litwy, pisał po polsku, chociaż był urodzony w sercu etnograficznej Litwy.

Rzeczywistość „jak gdyby“

Litwa w ciągu wieków była państwem wielojęzycznym. Cz. Miłosz w książce „Szukanie Ojczyzny” podkreśla „Jednojęzyczność stawała się obsesją litewskich działaczy. Wola stworzenia rzeczywistości „jak gdyby“ podyktowała wynalezienie nazwy Vilnius, choć miasto nigdy tak się nie nazywało.

W dawnych kronikach występuje jako Vilna albo Vilnia, od rzeki Wilny. A jeszcze Taryba używa nazwy Wilno”.

Język starobiałoruski, zbliżony do tego, który na Wileńszczyźnie nazywają językiem „prostym”, był językiem urzędowym WXL i często właśnie ten język nazywano językiem litewskim.

Podkanclerz Leon Sapieha, który zresztą został pochowany w Wilnie w kościele św. Michała, pisał: „A jeśli ktoromu narodu vstyd prav svojih ne umeti, pohotovju nam, kotorye ne obcyj jakim jazykom, ale swoim vlasnym prava spisanye majem i kozhdoh chasu, chocho nam potreba ku otporu vsjakoje krivdy, vedati mozem”. Widzimy na tym przykładzie, jaki język najwyższych dostojników, był językiem „własnym”.

„Wielki błąd” Zygmunta Augusta

Obecnie stereotyp Polaka-polonizatora, stereotyp podstępnego wroga jest dość mocnym.

Urzędnicy caratu, a później bolszewickiej Rosji, mogliby zacierać ręce, zadowoleni z takiej postawy Litwinów. W bardzo szanowa-

nych na Litwie pierwszych wydaniach „Ausry” znajdujemy słowa: „ciężkie dziedzictwo pięciuset lat polskiej inwazji”, lub „Unia Lubelska musi być pochowana na wszystkie czasy”.

Myśl ta jest teraz rozpowszechniana na uczelniach wszystkich poziomów, za pośrednictwem utworów literackich. „A który zasię naród niewdzięczy będzie i dróg do rozdwojenia będzie szukał, niechaj się boi gniewu Bożego... „Te słowa Testamentu Zygmunta Augusta z 1571 r. odnośnie litewsko-polskiej jedności są odpowiedzią na wyrzeczenie się tradycji unijnych.

Obecnie na Litwie Zygmunt August jest szanowany bardziej za romansowanie z Barbarą Radziwiłłówną niż za dzieło unijne. Akt Lubelski jest dla dzisiejszego Litwina „wielkim błędem” ostatniego z Jagiellonów.

Wielki autorytet Michał Romer, prawnik, działacz polityczny, rektor Uniwersytetu Witolda Wielkiego, całe życie walczący z nacjonalizmem zarówno z polskim, jak i litewskim, w swojej pracy „Dokumenty dyplomatyczne”, miał odwagę napisać:

„Idea Jagiellońska wolnego związku wolnej Litwy z wolną Polską najbardziej odpowiada prawdzie dziejowej, ma uzasadnienie głębokie w tradycji, w indywidualnym, odrębnym ukształtowaniu stosunków na Litwie w zestawieniu z ich ukształtowaniem w Polsce; najbardziej odpowiada wolności ludów litewskich”.

Zaważyło zacołanie

Dlaczego Litwini oskarżają Polaków o polonizację Litwy? Obecnie niemal wszyscy Litwini są ofiarą stereotypu, że Polacy na siłę polonizowali Litwinów, przeszkadzali rozwojowi kultury litewskiej. „Litwa ponosi odpowiedzialność za swe losy, bo nawet przez pięć dni nie była pod polskim panowaniem” — to są słowa biskupa Antoniego Baranowskiego (Antanas Baranuskas), patrioty Litwy, twórcy „Borku Oniksztyńskiego” i zwolennika słowa litewskiego, które możemy znaleźć w jego artykule „Odpowiedź Żmudzina na pewne zarzuty gazety „Nowoje Wriemia”.

Zbigniew Siemienowicz
(Cdn.)

W rejonie trockim

Trafiła kosa na ... Troki

Decyzją Rady Samorządu starostwa Trok i Landwarowa w najbliższej przyszłości ze środków komisji prywatyzacyjnej jest przewidziane kupno kosiarki do koszenia trawy i krzewów oraz nabycie piły motorowej. Ze sprzętu będą mogły korzystać również inne starostwa.

Podcinanie trawników i krze-

wów z pomocą zwyczajnej kosi, zdaniem urzędników, szkodzi wizerunkowi tego kurortu.

Już w najbliższej przyszłości zostanie ogłoszony przetarg na nabycie odpowiedniego sprzętu i co najmniej trzy firmy będą musiały zaprezentować swój towar.

Alina Sobolewska

Śladem Niemca - mordercy Żydów

Powroty

Wczoraj swój pobyt na Litwie rozpoczęła grupa niemieckich studentów historii z Uniwersytetu Freiburskiego i uczniów gimnazjum tego miasta.

Uczniowie i studenci uczestniczą w projekcie badań nad pochodzącym z okolic Freiburga pułkowniku SS Karlem Jagerem, odpowiedzialnym za zagładę wielu Żydów na Litwie.

Przebywająca w dniach 18-24 lipca na Litwie grupa studentów i uczniów odwiedzi Wilno, Kowno i Szawle, gdzie się spotka z przedstawicielami społeczności żydowskiej.

Goście odwiedzą również wileńskie getto, Muzeum Żydowskie w Wilnie, miejsce zagłady Żydów w Ponarach, kowieńskie getto oraz IX Fort.
(BNS)

„Jednojęzyczność stawała się obsesją litewskich działaczy” — stwierdził Miłosz
Fot. Marian Paluszkiwicz

Historyk Alfredas Bumblauskas podkreśla, że „w średniowiecznej historii Litwy spolszczenie odbywało się w sposób naturalny i samoistny”. Obecnie język polski, który jest ojczystym językiem dla ćwierćmilionowej rzeszy Polaków na Litwie, w świadomości Litwinów jest językiem — pozostałością rzymskiej polonizacji czasów Piłsudskiego. A przecież wielki zwolennik języka litewskiego, uwielbiany przez lituanistów-narodowców Mikołaj Dauksza w „Przedmowie do czytelnika łaskawego”, jeszcze w roku 1599 pisał:

„Lecz to nie tym umysłem mówię, abym miał ganić bieglność i umiejętność postronnych języków (którą u wszystkich ludzi chwalebę i cenę zawsze swoją ma i miała), zwłaszcza polskiego, który nam przez ono miłe zjednoczenie Wielkiego Księstwa naszego z sławną Koroną Polską niemal przyrodzony jest”.

Natomiast A. Brückner w swoim dziele „Polacy i Litwini, język i literatura” w 1913 r. podkreśla: „W XV wieku nikt ich (Litwinów) nie polonizował, odwrotnie, oni spali martwym snem i niejednokrotnie ich budził Witold”.

E. Gudavičius, obecnie czołowy, prawie sztandarowy litewski historyk, wypowiada się niedwuznacznie: „Na polszczeniu się Litwinów zaważyło nasze zacołanie, a nie jakakolwiek ukierunkowana polityka, skierowana na wynarodowienie”.

Otrzyma emeryturę Wniosek prawników

Pełniący obowiązki premiera eksprezydent, 68-letni Algirdas Brazauskas nie straci emerytury państwowej prezydenta.

Z takim wnioskiem wystąpili rządowi prawnicy po zbadaniu aktów prawnych, regulujących emeryturę prezydenta. Brazauskas ma możliwość otrzymania wynagrodzenia premiera, przekraczającego 5 tys. Lt (netto) i około 6,2 tys. Lt emerytury prezydenta.

Zarówno jak i wszystkim emerytom kraju, otrzymującym wysokie wynagrodzenia, Brazauskasowi będzie płaconą podstawową emeryturą z tytułu ubezpieczeń społecznych - 138 Lt. Łącznie miesięczne dochody obecnego premiera wyniosą blisko 11,5 tys. Lt. Przekroczyłyby one uposażenie prezydenta Valdas Adamkusa. Po potrąceniu podatków Adamkus otrzymuje około 8370 Lt.
(BNS)

Panienka lekkich obyczajów prosi o pomoc policję

Wykorzystali i nie zapłacili

Do wydziału zabójstw i innych ciężkich przestępstw komisariatu policji rejonu wileńskiego zgłosiła się 27-letnia Renata R. i zawiadomiła, że została zgwałcona.

— Panienka przyznała się, że na wileńskim dworcu, dokładnie na ul. Sody, pracuje jako prostytutka. Ponieważ należy do kategorii „taniach”, za godzinę usług pobierała 20 litów — opowiada nadinspektor Artūras Lamnickis.

Tamtego nieszczęśliwego dla Renaty dnia „wynajęli” ją dwaj faceti. Kobieta dobrowolnie wsiadła do samochodu i cała trójka odje-

chała. Nasza „bohaterka” pamięta, że jechali przez Naujininkai, później Szosą Mińską, skręcili w kierunku Szumska. Tu pamięć Renaty się urwała, ponieważ podczas jazdy raczono się alkoholem.

Na jakiejś „willi” jeden z mężczyzn Renatę zgwałcił. Zrobiono przerwę na kielicha, potem kilkakrotnie ten sam mężczyzna odbył z nią stosunek.

Z rana mężczyźni, więc Renata nie odmówiła wypicia szklaneczki, po czym urwał jej się film, obudziła się dopiero w lesie koło Mickun.

— Choć dobrze nie pamięta,

w jakim miejscu nad nią pastwiono się, żąda, aby policja znalazła krzywdzicieli, którzy, oczywiście, jej nie zapłacili — opowiada Lamnickis.

Podczas przesłuchania dziewczyna lekkich obyczajów opowiedziała o swoim życiu. Jest rozwiedziona, jej 7-letni synek mieszka z dziadkiem w Wilnie. Renata nie widziała go 4, może 5 lat. Teraz jest ponownie w ciąży, która na razie nie przeszkadza „w pracy”...

— Mieszka z przyjacielem na tej samej ulicy Sody, płaci mu 10 litów za każdą przespaną w tym miesz-

kaniu noc. No i świadczy chyba stosowne usługi, przynajmniej, kiedy on zażąda — opowiada funkcjonariusz, który pewnego razu odwiedził to mieszkanie. — Pożal się Boże, jak oni tam mieszkają. Trzecim lokatorem jest jakiś młody chłopak. Trudno wyobrazić, ale oni we trójkę śpią w jednym łóżku. Brud niesamowity — nie ma ani jednego czystego kąta...

Opisu swych klientów Renata podać nie mogła, ale sądzi, że jeśli by zobaczyła, to by ich rozpoznała...

Irena Litwin

We wtorek na ul. Paneriu w Wilnie zatrzymano dwóch podejrzanych o próbę rabunku: Vīgintasa G. (ur. 1984 r.) i Liudasa Z. Młodzi ludzie próbowali odebrać torebkę dziewczynie, która akurat tego dnia obchodziła swe 15-te urodziny
Fot. Wasilij Bondarew

Podejrzana zatrzymano w Szwecji Szukano kobiety

W Szwecji została zatrzymana 36-letnia Aušra Aldonienė, którą się podejrzewa o zabójstwo kowieńskiego biznesmena Raimondasa Naujokasa.

Obecnie rozpatruje się pytanie przetransportowania zatrzymanej na Litwę. Szerszych komentarzy na ten temat policja nie udziela.

Jak poinformował główny prokurator rejonu janowskiego Kęstutis Jogminas, Aldonienė zatrzymano w Göteborgu, na podstawie podejrzenia o próbę porwania dziecka, napad i groźbę. W najbliższym czasie kobietę postawi się w stan oskarżenia. 43-letni kierownik firmy

farmaceutycznej „Medfarma” Naujokas został zamordowany 5 czerwca tego roku w rejonie janowskim, w pobliżu swej posiadłości. Strzelano do niego ze strzelby myśliwskiej, z bliskiej odległości. W pobliżu znaleziono jego samochód Toyota Starlet. O tym, że przestępstwa dokonała kobieta, policjanci ustalili na podstawie śladów obcasów damskiego obuwia. Wersja, iż Naujokas znał zabójcę — potwierdziła się. Nazwisko kobiety ustalono następnego dnia po morderstwie. W czasie rewizji w domu podejrzanej i jej rodziców znaleziono ważne dowody. Przyg. I. L.

29 strzałów do jednego samochodu Jak w prawdziwym westernie

Wczoraj rano, w trakcie ścigania kradzionego samochodu Mazda 626, wileńscy funkcjonariusze policji drogowej musieli użyć broni służbowej. Tylko po oddaniu 29 strzałów udało się ścigane auto zatrzymać. Dwoch pasażerów — mieszkańców rejonu wileńskiego — aresztowano. Jeden z nich został ranny w rękę.

Pościg rozpoczął się o godz. 4.00 na stolecznej ulicy Geležinio vilko. Jeden z policjantów wileńskiej drogówki próbował zatrzymać Mazdę, należąca do mieszkanicy Kowna. Jednakże kierowca nie za-

trzymał się, a nawet miał zamiar potracić policjanta. Podczas pościgu kierowca Mazdy kilkakrotnie próbował zepchnąć policyjny radiowóz na pobocze i wtedy użyto broni.

Auto zatrzymano za Mejszagolą, w polu. Ujęto kierowcę A. C. (ur. 1983 r.) oraz pasażera E. P. (ur. 1982 r.), którego podczas strzelaniny zraniono w rękę. Odwieziono go do szpitala.

Ustalono, że Mazda została skradziona wczoraj w nocy, z podwórza domu nr 27 na ul. Skroblių. Przyg. I. L.

We wtorek o godz. 20 na ul. Šiltnamių kelias w Wilnie samochód prowadzony przez Indrė N. (ur. 1979 r.) wpadł w poślizg, jedno koło wpadło do dziury w jezdni i auto przewróciło się na dach. Dziewczynie udało się wydostać z samochodu. Zawiadomieni lekarze byli pewni, że znajdują trupa, jednakże po obejrzeniu ofiary skonstatowano, że wcale nie ucierpiała. Natomiast Indrė przez lży mówila, że wolałaby zginąć, ponieważ jej przyjaciel, właściciel auta, „zabije” ją za dewastowany pojazd
Fot. Wasilij Bondarew

Szczególnie okrutne zabójstwo Niebezpieczni dla otoczenia

Za zabójstwo w sposób szczególnie okrutny taksówkarza wileńskiej firmy „Votaksa” Władimira Władimirowa Wileński Sąd Okręgowy skazał na długoletnie więzienie dwóch młodych ludzi.

Władimirov został zamordowany 22 lipca ub. r., gdy wioził dwóch młodych mężczyzn w kierunku Zielonych Jezior. Przyczyną bestialskiego postępu była chęć zarobienia samochodu.

Po zabiciu kierowcy jego ciało wrzucono do rowu i zasypało ziemią, następnie przykryto gałęziami. Jednakże zabójcom nie powiedziało się — na szosie Wilno-Uciana ich samochód przewrócił się. Tuż po wypadku zostali oni zatrzymani i od-

wiezieni do siedziby małackiej policji, gdzie ustalono wszystkie okoliczności dokonanego przestępstwa.

Za morderstwo w sposób szczególnie okrutny i nielegalne posiadanie broni 20-letni Romualdas Mažvilas został skazany na 18 lat więzienia i konfiskatę całego mienia.

Do tej kary dołączono pół roku nie odbytej wcześniej kary za inne przestępstwa. Zdaniem sądu, mężczyzna stanowi zagrożenie dla społeczeństwa.

22-letni Algis Ramaška został skazany na 14 lat pozbawienia wolności i konfiskatę połowy mienia. Przyg. I. L.

Lekarze nie udzielają informacji Bez szczegółów

Zraniony podczas sobotniej inscenizacji bitwy historycznej w Kłajpedzie Ignotas Šalavėjus wciąż przebywa w Kowieńskiej Klinice Intensywnej Terapii i Reanimacji.

Na prośbę rodziców 18-letniego członka Klubu Historii Wojny lekarze nie podają szerszej infor-

macji na temat zdrowia chłopca.

Według danych agencyjnych, młody człowiek doznał oparzeń pięciu proc. powierzchni ciała oraz uszkodzenia płuc, które budzi największą troskę medyków. Jednakże mają oni nadzieję, że się uda uniknąć operacji. (BNS)

Tajemnicę wybuchu pochowano z ofiarami Sprawę zamknięto

15 marca w Kownie na klatce schodowej domu piętrowego przy ul. K. Petrauskasa eksplodował ładunek wybuchowy. Do dzisiejszego dnia nie wykryto okoliczności tego wypadku.

Sprawę karną, wytoczoną jedy-nemu podejrzanemu — 26-letniemu kowieńczykowi Mariusowi Masilio-

nisowi, na początku tego tygodnia zamknięto z braku dowodów. Podejrzewano go o nielegalne naby-cie i posiadanie ładunków wybuchowych oraz o akt terrorystyczny. Winnym wybuchu uznano Šarūnasa Makuškasa, który zginął niosąc materiał wybuchowy. (ELTA)

Kryminały

W ciągu jednego dnia - dwa trupy

W poniedziałek w nocy w podwórzu bloku przy ul. Me-deinos 17 w Wilnie znaleziono zwłoki 26-letniej L. P. Ustalono, że dziewczyna wyskoczyła z balkonu swego mieszkania znajdującego się na 8 piętrze. Tego samego dnia wieczorem wypadł z 6 piętra domu przy ul. Kalwaryjskiej 25-letni V. T.

Zboczeniec

We wtorek kłajpedzka policja osadziła w areszcie 30-letniego A., podejrzanego o molestowanie seksualne 9-letniego chłopczyka. Według wstępnych danych, zauważył go i zatrzymał ojciec dziecka, kiedy mężczyzna przyszedł na podwórze, gdzie bawiły się dzieci.

W ubiegłym czwartek w pobliżu stadionu Žalgiris chłopiec jeździł na rowerze, gdy podszedł do niego nieznamy i zawołał go na stronę. Mężczyzna kazał chłopcu zdjąć spodnie, sam zdjął swoje i zaczął go molestować seksualnie.

Nie pierwszy przypadek

We wtorek po południu do kłajpedzkiego szpitala przywieziono zranioną nożem w brzuch kobietę. Jest to prawdopodobnie osoba psychicznie chora, więc przypuszcza się, że mogła zranić się sama.

To już nie pierwszy przypadek, kiedy kłajpedzcy lekarze ratują życie osobom chorym psychicznie, które próbują popełnić samobójstwo.

Martwy „zwycięzca“

We wtorek na cmentarzu w pobliżu Kretyngi został pochowany 34-letni Augustinas Grevys, który w sobotę zmarł w wyniku dziwnej rozrywki. Tego dnia mężczyźni wsi Kretingsodžiai urządzili zawody, który pierwszy wypije 750 g samogonu. Zwycięzca miał otrzymać 20 litów. We krwi zmarłego zwycięzcy ustalono 4,3 prom., a w mo-czu — 5,4 prom. alkoholu. Dwóch innych uczestników zawodów w stanie zapaści odwieziono do szpitala. Czwarty został żywy tylko dzięki temu, że zwymiotował.

Wypadki drogowe

We wtorek o godz. 15 na szosie Niemenczyn-Mejszagola-Jewje (rejon wileński) mikrobus marki „VW Transporter”, prowadzony przez mieszkańca Poswo-la Audriusa K., potrafił 12-letniego Wadima J., który nieoczekiwanie wybiegł na drogę. Ciężko ranne dziecko odwieziono do szpitala.

Tego samego dnia wieczorem na skrzyżowaniu ulic Kęstučio i Daukantasa w Poładze samochód „Honda Accord”, prowadzony przez 38-letniego S. R. nie przepuścił goła, prowadzonego przez 20-letnią policjantkę straży granicznej. Golf na skutek zderzenia zjechał z drogi i na poboczu potrafił 34-letniego funkcjonariusza policji poniewieszkiej E. R., którego ze złamaniem nóg odwieziono do szpitala. Przyg. I. L.

Powrót z kolonii był pomyślny

Już w domu

Radość spotkania, bo najlepiej jest u mamy...

Fot. Jarosław Jurkiewicz

W poniedziałek powróciły dzieci z kolonii w Polsce. Informowaliśmy już poprzednio, że w tym roku dzięki staraniom Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Ministerstwa Edukacji Narodowej RP oraz Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich „Macierz Szkolna” w różnych

zakątkach Polski odpoczywało ponad 600 dzieci ze szkół polskich z Litwy.

Pierwsze wrażenia po powrocie – to wypowiedziane przy autokarze w jeden głos „świetnie”. Dzieci opowiadały, że wiele zwiedziły, zapoznały się z rówieśnikami w Pol-

sce, spędzały czas na dyskotekach i zawodach sportowych. Jedynie nieco byli zawiedzeni ci, którzy odpoczywali w okolicach Gdańska, gdyż z powodu powodzi nie odbyły się zaplanowane wycieczki po tym mieście.

K. A.

Profilowanie a dojrzała-niedojrzała młodzież

Uczniowskim okiem

Ostatnio coś nowego w naszych szkołach się dzieje. A mianowicie - profilowanie. Pierwsze skojarzenie, które przychodzi mi na myśl - to ogólny chaos. Wśród uczniów również panuje wielkie zamieszanie - trudno bowiem wyodrębnić rzecz najważniejszą: jak takie nauczanie funkcjonuje.

Polega ono na edukacji ukierunkowanej. Szkoła może zapewnić nauczanie w dwóch kierunkach - humanistycznym i realnym.

Gdy odnośnie kierunku zapadnie decyzja, uczniowie mają możliwość dobrania sobie zestawu godzin z konkretnych, potrzebnych im przedmiotów - wyjaśnia Tadeusz Romanowski, wicedyrektor Szkoły Średniej im. Jana Pawła II.

Wywierają wpływ najczęściej rodzice

Wydawałoby się, że nie mamy na co narzekać, temu wszak przyświeca szlachetny cel - lepsze jutro. I pierwszym krokiem ku temu jest zdobycie średniego wykształcenia. Podejrzewam, że na takie myślenie przede wszystkim wpływ mają nasi rodzice, gdyż najczęściej uważają, że jest to recepta na sukces. Jest jednak inna opinia - można być mistrzem w swoim zawodzie, do czego nie zawsze jest potrzebne wykształcenie wyższe, którego się tak kurzowo czepiamy.

- Owszem, taki stereotyp istnieje

- potwierdza ekspert, polonistka Sabina Naruniec, zastępca dyrektora szkoły im. Jana Pawła II. - Mimo że można zdobywać jednocześnie zawód i wykształcenie, niektórzy mniej zaangażowani uczniowie zostają w klasie XI, w ten sposób hamując proces nauczania całej klasy...

By dobrze zdać maturę

Profilowanie wprowadzane jest w starszych klasach. Na ogół uczniom jest lepiej, gdy mogą wybrać sobie kierunek, który im się najbardziej podoba. Ważne jest, abyśmy w ciągu tych dwu lat maksymalnie się skupili na tych przedmiotach, z których będziemy składać egzaminy. Profilowanie właśnie na tym polega, że odciąża ucznia od tych przedmiotów, które mu nie będą potrzebne przy wstąpieniu na studia. Przy wyborze kierunku humanistycznego uczniowie mogą sami decydować, jakie lekcje wybiorą sobie z przydzielonych tzw. „wolnych” godzin.

Otóż okazało się, że właśnie taka swoboda i podobne odciążenie wzbudziły dystans i obawy wśród wielu uczniów. Decydując się przykładowo na jeden z kierunków, eliminujemy możliwość studiowania w innym, przeciwnym profilu, w związku z czym czujemy się zagrożeni.

- Nie mamy gwarancji tego, co

z nami będzie dalej - zgodnie twierdzą moi rówieśnicy. - Wiadomo jest przecież, że programy edukacyjne często się zmieniają i nikt nie wie, czy podczas egzaminów wstępnych za dwa lata, nie będzie się wymagało znajomości przedmiotu, którego w danym profilu akurat zabrakło.

A więc jako „dorosłe” 16-latkę musimy być już na tyle świadome i zdecydowane co do wyboru zawodu, by wybrać kierunek już teraz.

Przeczekać bezrobocie

Tymczasem w rzeczywistości wygląda to nieco inaczej. W tym wieku większość z nas nie wie, jak ma wyglądać nasza przyszłość. Najczęściej jeszcze nie mamy ściśle określonych upodobań zawodowych. A dzisiejszy rynek pracy nie pomaga nam w sprecyzowaniu wyboru, gdyż o zatrudnienie jest bardzo trudno. Toteż studia często są po prostu okresem „przeczekania” bezrobocia. Trudno się dziwić, że boimy się odpowiedzialności. Nie raz chciałoby się uchylić przed wyborem. A więc dojrzała-niedojrzała młodzież powinniśmy raptem wydorosnąć, byśmy po dwudziestu latach się nie spotkali jako zmateralizowani, przegrani ludzie.

Irena Jazukiewicz,
uczennica Wileńskiej Szkoły Średniej im. Jana Pawła II

Inf. wł.

Rodzice pytają, czy wszyscy pierwszacy otrzymają wyprawkę

Starczy dla wszystkich

Do redakcji zatelefonowała matka przyszłego pierwszoklasisty, który zapisany jest do szkoły im. Wł. Syrokomli z pytaniem, czy wileńscy pierwszacy również otrzymają wyprawkę, o której informował „Kurier”.

Prawdopodobnie ta wątpliwość powstała dlatego, że w roku ubiegłym wileńscy pierwszacy byli pominięci w dzieleniu tych cennych da-

rów ze „Wspólnoty Polskiej”. Zastępca prezesa „Macierzy Szkolnej” Krystyna Dzierżyńska poinformowała redakcję, że w tym roku zgłoszono do darczyńcy taką cyfrę, by dzieci wileńskie również nie były skrzywdzone - wyprawek starczy wszystkim.

W tych dniach odbywa się dalsze załatwianie niezbędnych formalności w związku z przybyciem tak

drogiej przesyłki. Wkrótce dary zostaną przekazane na ręce dyrektorów szkół. Mamusia, która telefonowała do redakcji, zasugerowała, by dziennik częściej informował o przybyłych wyprawkach dla pierwszoklasistów (co też niniejszym czynimy), gdyż rodzice mogą przeoczyć informację i kupić swemu maluchowi plecak z całym ekwipunkiem ucznia.

Dzieci spędzają wakacje u babci lub na koloniach

Co zrobić z latem?

Lato - wyteśniona przez wszystkich pora. Przez dzieci - wiadomo, bo to wreszcie wakacje, a przez dorosłych, bo przynajmniej na krótko będą mogli „pozbyć się” swoich uroczych pociech i odpocząć od rodzicielskich obowiązków. Ale czy dzisiaj jest to tak proste? Czy wszystkich stać na taki luksus?

Na kolonie jadą prymusi

Pani Maria jest matką dwójki dzieci - 12-letniej Agaty i 7-letniego Pawła. - Dotychczas wysyłałam dzieci na wieś, do moich rodziców - mówi. - Miały tam kolegów, przebywały na świeżym powietrzu - zawsze lepiej niż w tych miejskich murach. Pawełek tegoroczne lato również tam spędzi. Ale córka pojedzie na kolonie do Polski. W szkole Agaty, jak w wielu innych polskich szkołach, organizowano wyjazd do Polski. Ilość miejsc była, oczywiście, ograniczona, toteż wybrano z każdej klasy najlepiej uczące się dziecko. Agata znalazła się w ich liczbie. Kolonie będą bezpłatne, rodzice poniosą tylko koszty podróży.

- Bardzo się z tego cieszymy - mówi pani Maria. - Nas nie byłoby stać na takie wakacje.

Nie ma jak u babci

Także pani Alina, wileńszanka, swoje pociechy (trzech synów w wieku 15, 13 i 10 lat) wysyła na wieś.

- Nie ma jak u babci - śmieje się. - Chłopcy już chyba sobie nie wyobrażają innych wakacji. Czasem wrócą na jakiś tydzień do miasta, a ponieważ oboje z mężem pra-

cuje, biegają po podwórku z przystawionym kluczem na szyi. Chociaż z drugiej strony, staramy się im urozmaicać czas - zabieramy nad jezioro, na wycieczki. Ale po paru dniach znowu chcą na wieś.

Inwestować w dziecko

15-letnia Regina nie ma babci na wsi. Ale nie narzeka - ona prawie każde wakacje spędza za granicą. Była już w Czechach, na Węgrzech, we Francji. W tym roku wyjeżdża na obóz językowy do Niemiec.

- Nie jesteśmy bardzo bogaci - mówi mama Reginy. - Nieraz zaciśkamy pasy, by wysłać córkę na wakacje. Ale w to warto inwestować. Dziecko musi poznawać świat, uczyć się języków.

Nie czeka na wakacje

Ruslan ma dziewięć lat. Stojąc przy pomarańczowych drażkach, czekając na rower. To jedyna jego rozrywka. Wszyscy koledzy wyjechali, a rodzice pracują - nie mogą go zabrać np. nad jezioro.

- Nudzę się - mówi chłopak. - Już wolę rok szkolny, bo wtedy mam dużo kolegów. Nie czekam na wakacje, bo najczęściej zostaję sam w mieście.

Mimo to Ruslan długo się nie zastanawia. Wsiada na „przycumowany” wreszcie pomarańczowy rower i odjeżdża jeszcze woła:

- Za tydzień mój najlepszy przyjaciel wraca znad morza. Wtedy będzie weselej!

Małgorzata Kozicz

Szkołom pomagają przedsiębiorcy

Pod patronatem prezydenta

Sytuacja z komputeryzacją szkolnictwa w kraju wygląda obecnie nie najlepiej. Przeciętnie jeden komputer przypada na 60 uczniów. Jak podaje Centrum Informacji Ministerstwa Oświaty i Nauki Litwy, powyższy wskaźnik świadczy, że szkoły Litwy 7 - 15 razy pod tym względem ustępują większości szkołom Europy Środkowej i Zachodniej.

W związku z tym powstał ostatnio program „Szkoła - Litwie informatycznej”, któremu patronuje prezydent Litwy Valdas Adamkus. Zaprosił on przedsiębiorców litewskich do Urzędu Prezydenta, gdzie mówiono o niezbędnej komputeryzacji szkół ogólnokształcących. Prezydent zwrócił się do przedsiębiorców z prośbą, by wsparli ten program.

Zgodę na to wyraziły firmy „Omnitel”, Rodzinny Fundusz J. P. Kazickasów, spółki „Vilkomp”, „Sonex komputeriai”, „Baltic Amadeus”, „Williams Lietuva”, Fundusz Otwartej Litwy, V. Gruodis, Stowarzyszenie „Infobalt”, Instytut Matematyki i Informatyki. Ogólna suma wyasygnowanych przez firmy oraz osoby fizyczne pieniędzy wyniesie około 15 milionów litów.

Zdaniem doradcy ministra oświaty Romasa Venckusa, rząd niedostatecznie finansuje ze środków budżetowych szkolnictwo, któremu są stawiane nowoczesne wymagania edukacyjne.

Zgodnie z tymi wymaganiami, uczniowie klas 9 - 12 powinni

uczyć się praktycznego korzystania z technologii informatycznej, natomiast w 2002 roku planuje się wprowadzenie w szkołach egzaminu z informatyki.

Największym sponsorem szkolnictwa Litwy jest SA „Lietuvos telekomas”, która przeznaczyła na ten cel 6 milionów litów.

Uczniowie korzystają z różnorodnych usług na zasadach ulgowych, z czego skorzystało już 500 uczniów, 500 nauczycieli i 300 szkół. Spółka „Omnitel” również wyasygnowała 6 milionów litów, po milionie przeznaczają V. Gruodis oraz fundacja rodziny Kazickasów. Spółka akcyjna „Baltic Amadeus” wspólnie z Litewskim Bankiem Rolnym do siedmiu szkół Litwy zakupiły klasy komputerowe, których ogólna wartość wynosi 100 tys. litów.

W MON powstała Rada, która ma na celu koordynowanie działalności programu „Szkoła - Litwie informatycznej”.

Wczoraj natomiast w Ministerstwie Nauki i Oświaty ambasador Chin Guan Hengguang przekazał szkołom Litwy 40 klas komputerowych. Koszta tego daru wynoszą 1,5 miliona litów.

Pozwoli to 40 szkołom podstawowym Litwy, dotychczas nie wyposażonym w technikę informatyczną, utworzyć klasy komputerowe, w których będzie po 5 komputerów i urządzeń do programów.

K. A.

Polska

Popierają Blok Senat 2001

Liderzy AWSP, PO, PiS oraz UW podpisali oświadczenie, w którym wyrazili poparcie dla inicjatywy powołania komitetu wyborczego Blok Senat 2001. Zobowiązali się do nie zgłaszania własnych kandydatów na senatorów.

O podpisaniu oświadczenia przez: Jerzego Buzka, Andrzeja Olechowskiego, Adama Lipińskiego oraz Mirosława Czecha poinformował szef komitetu Krzysztof Piesiewicz podczas środowej konferencji prasowej w Warszawie. Według niego, oświadczenie to zostało podpisane „w ciągu ostatnich kilkunastu godzin”.

Warunki PSL

Prezes PSL Jarosław Kalinowski przedstawił wczoraj warunki, od spełnienia których Stronictwo uzależnia poparcie nowelizacji budżetu. Ludowcy domagają się od rządu m.in. aktywnych działań w celu zwiększenia wpływów do budżetu.

„Dziś finanse publiczne są w rozkładzie” – mówił Kalinowski na konferencji prasowej. Według niego, sytuacja w której „dziura” w budżecie przekroczy 17 mld zł jest „odzwierciedleniem stanu gospodarki”. „A stan gospodarki jest efektem realizowanej od kilku lat polityki gospodarczej rządu” – ocenił Kalinowski. Jego zdaniem, w projekcie nowelizacji budżetu zapisano zwiększenie deficytu budżetowego, natomiast „nic nie mówi się, w jakich kluczowych dziedzinach rząd zamierza dokonać oszczędności czy cięć”.

Były prezydent rezygnuje

Były prezydent Łodzi (w latach 1994-98) Marek Czekalski, podejrzany o korupcję i wypuszczony z aresztu za poręczeniem majątkowym i osobistym, złożył w środę na sesji Rady Miejskiej Łodzi rezygnację z funkcji wiceprzewodniczącego rady.

Rezygnacja została przyjęta niemal jednogłośnie; od głosowania wstrzymała się tylko jedna osoba. Składając rezygnację Czekalski powiedział, że prokuratura postawiła mu zarzuty na podstawie „fałszywych oskarżeń i insynuacji”. „Jestem niewinny. Mam czyste sumienie” – powiedział Czekalski.

O publikacji „Der Spiegel“

Zdaniem Marka Siwca, szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego, artykuł niemieckiego tygodnika „Der Spiegel” poświęcony uroczystościom w Jedwabnem jest profanacją uczuć tych Polaków, którzy przeprosili za pogrom.

W liście do Stefana Austa, redaktora naczelnego tygodnika, Siwec nawiązuje do artykułu, który ukazał się po uroczystościach jakie miały miejsce 10 lipca w Jedwabnem. W tekście tym uczczenie 60. rocznicy mordu na jedwabieńskich Żydach nazwano „teatrem absurdu, zgodnym z najlepszą tradycją Sławomira Mrożka i Tadeusza Kantora”.

Sylwetki uczestników

Szczyt G-8

Z okazji rozpoczynającego się jutro w Genewie szczytu najbardziej uprzemysłowionych krajów świata i Rosji (G-8) przedstawiamy krótkie sylwetki uczestniczących w nim liderów państw.

George W. Bush – prezydent USA, 55 lat – po raz pierwszy uczestniczy w szczycie G-8 i jednocześnie po raz drugi składa wizytę w Europie. W przeciwieństwie do okresu prezydentury Billa Clintona, który podczas drugiej kadencji korzystał z dobrych wyników gospodarczych, obecnie gospodarka amerykańska znajduje się w recesji. Bush ma jednak nadzieję, że dzięki redukcji podatków, którą udało mu się przeforsować, trend ten odwróci się w drugiej połowie roku. Bush będzie musiał zmierzyć się z krytyką ze strony Europy ze względu na odrzucenie protokołu z Kioto o zapobieganiu zmianom klimatycznym oraz ze strony Rosji, krytykującej plan budowy tarczy przeciwrakietowej.

Władimir Putin – prezydent Rosji, 48 lat – po raz drugi uczestniczy w szczycie, od czasu kiedy w zeszłym roku objął urząd; cieszy się w swym kraju stałym, sięgającym ponad 70 procent, poparciem. Putinowi pomagają dobre wyniki rosyjskiej gospodarki, która poprawiła w ubiegłym roku wskaźniki, korzystając m.in. z wysokich światowych cen nośników energii. Władze Rosji przeprowadzają głębokie reformy, które obejmują m.in. system podat-

kowy i sądownictwo. Putin będzie najbardziej krytyczny wobec proponowanego przez Busha planu systemu obrony przeciwrakietowej.

Junichiro Koizumi – premier Japonii, 59 lat – objął urząd w kwietniu, kiedy kraj przeżywał trudności gospodarcze i kryzys polityczny; szybko stał się najpopularniejszym od lat politykiem japońskim. Ostatnie sondaże dają mu 80-procentowe poparcie, do czego przyczynia się też jego charakterystyczna fryzura i miłość do rock'n'rolla. Przyznaje, że jego program przyniesie poprawę gospodarczą za dwa-trzy lata. Koizumi rozczarował Europejczyków, kiedy podczas pierwszego spotkania z Bushem zapowiedział, że nie wprowadzi w życie protokołu z Kioto bez udziału USA.

Gerhard Schroeder – kanclerz Niemiec, 57 lat – sprawuje urząd od trzech lat, pomimo trudności gospodarczych kraju cieszy się dużą popularnością, gdyż popiera go około dwie trzecie Niemców. Faworyt przyszłorocznych wyborów parlamentarnych, gdyż opozycyjna chadecja jest osłabiona po skandalach finansowych. Odrzuca projekt szybkiej redukcji podatków, twierdząc, że ważniejsze jest zrównoważenie budżetu kraju do 2006 roku. Dumny ze swej roli w redukcji długów najbardziej zagrożonym krajom podczas szczytu w Kolonii w 1999 roku, prawdopodobnie będzie poruszał tę sprawę w Genewie.

Tony Blair – premier Wielkiej

Brytanii, 48 lat – w czerwcu po raz drugi odniósł zwycięstwo w wyborach parlamentarnych, które zapewniło jego Partii Pracy komfortową sytuację w parlamencie.

Blair jednak nie spełnił wielu obietnic z poprzednich wyborów – reformy systemu edukacji, służby zdrowia i kolei, co wpływa na spadek zaufania do niego. Ponieważ Wielka Brytania, uważana jest za najbardziej lojalnego sojusznika USA, Bush będzie liczył w Genewie na poparcie Blaira. Ten jednak prawdopodobnie dołączy do pozostałych liderów europejskich w krytyce Busha z powodu odrzucenia protokołu z Kioto.

Jacques Chirac – prezydent Francji, 68 lat – w ostatnich dniach ma problemy w kraju z powodu prowadzonych w jego otoczeniu śledztw. Oświadczył, że „nie ma nic do ukrycia” w związku z ustaleniami, że płacił gotówką za wyjazdy, kiedy był merem Paryża.

Konserwatywny prezydent prawdopodobnie zmierzy się w przyszłorocznych wyborach prezydenckich z socjalistycznym premierem Lionelem Jospinem, choć żaden z nich nie zgłosił jeszcze oficjalnie swej kandydatury. Podczas szczytu Chirac będzie naciskał na stworzenie globalnego funduszu do walki z AIDS i innymi chorobami, prawdopodobnie będzie także najbardziej krytyczny wobec prezydenta Busha za odrzucenie protokołu z Kioto.

Silvio Berlusconi – premier Włoch, 64 lata – jego centroprawicowa koalicja wygrała w maju wybory parlamentarne i po raz drugi objął urząd premiera. Biznesmen, najbogatszy człowiek Włoch, cieszy się poparciem 58 procent Włochów, ale musi rozdzielić prywatne interesy od spraw rządowych. Konserwatywny polityk nie kryje, że pragnie bliskiego sojuszu z Bushem, którego postrzega jako naturalnego sojusznika. Po szczycie w Genewie Bush uda się do Rzymu na spotkanie z Berlusconim i papieżem. Berlusconi, który stał na czele włoskiego rządu, kiedy ten kraj poprzednio gościł uczestników szczytu w 1994 roku w Neapolu, wyraził obawy, że obrady w Genewie mogą być przestąpięte starciami między antyglobalistami a policją.

Jean Chretien – premier Kanady, 67 lat – sprawujący urząd od ośmiu lat, po trzecim kolejnym zwycięstwie w wyborach parlamentarnych w listopadzie, ma bardzo silną pozycję.

Chretien powiedział w jednym z wywiadów, że za najważniejszą kwestię szczytu uważa walkę z AIDS. Kanada, podobnie jak państwa europejskie, popiera protokół z Kioto o ograniczeniu efektu cieplarnianego, którego nie chce podpisać administracja Busha. Chretien będzie też przyglądał się jak władze włoskie radzą sobie z przeciwnikami szczytu, gdyż będzie gospodarzem następnego spotkania.

Zaplanowano kolejne reakcje Palestyński „terror“

Rząd izraelski podjął w środę decyzję w sprawie „dalszych działań przeciwko palestyńskiemu terrorowi”.

Szczegółów nie ujawniono. W Londynie szef dyplomacji izraelskiej Szimon Peres uznał za stosowne zapewnić, że Izrael nie planuje odebrania Palestyńczykom kontroli nad Zachodnim Brzegiem Jordanu, choć umacnia swe siły w tym regionie.

Według dowództwa izraelskiej armii koncentracja wojsk jest odpowiedzią na nową spiralę palestyńskiej przemocy, w tym pierwszy ostrzał granatnikowy na Zachodnim Brzegu.

Pocisk granatnikowy spadł we wtorek na żydowskie osiedle Gilo na skraju wschodniej Jerozolimy kilka godzin po tym, kiedy w ataku śmigłowców izraelskich na Betlejem zginęło czterech członków ra-

Moratorium na karę śmierci

Przestępczość nie wzrosła

Obowiązujące w Rosji od roku 1996 moratorium na wykonywanie kary śmierci nie spowodowało wzrostu liczby zabójstw – poinformował wczoraj szef komisji do spraw łańskawień.

Anatolij Pristawkin powiedział, że wprowadzenie w Rosji – na żądanie Rady Europy – moratorium na wykonywanie kary śmierci oznacza w praktyce, że kara ta już w Rosji nie istnieje.

Szef komisji ds. łańskawień oświadczył, że liczba zabójstw, dokonywanych każdego roku w Rosji,

utrzymuje się od czasu wprowadzenia moratorium na stałym poziomie – 30 tysięcy. „Chociaż taka statystyka nie może nas radować, jest oczywiste, że nie nastąpiło pogorszenie” – powiedział Pristawkin.

Prezydent Władimir Putin zapewnił na początku lipca, że nie ma zamiaru uchylać moratorium i przywracać kary śmierci, mimo że ostatnie sondaże pokazują, że pragnęłoby tego 80 proc. społeczeństwa. Wśród zwolenników kary śmierci jest znany pisarz noblista Aleksander Solżenicyn.

Prezydent USA George W. Bush nazwał papieża Jana Pawła II „wielkim światowym przywódcą” w wywiadzie opublikowanym wczoraj przez włoski dziennik „La Stampa”. Prezydent Bush dodał, że jest „bardzo wzruszony” mającym nastąpić 23 lipca swym pierwszym spotkaniem z papieżem. Prezydent USA oświadczył w wywiadzie dla „Stampty”, że „papieskie działania ma wielkie znaczenie dla wolności człowieka”. „Papież to obrońca życia o niezmiernie sile moralnej, mający wielki autorytet w moim kraju” – powiedział Bush

Fot. EPA-ELTA

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował Paweł Kobak

Świadczenia dla ofiar represji nazistowskich Za cierpienia doznane podczas wojny

W końcu czerwca br. pierwsi Polacy dostali świadczenia za wywózki w czasie II wojny światowej do pracy przymusowej w III Rzeszy. Choć na razie wypłaty pieniędzy nie objęły jeszcze Polaków mieszkających na Litwie, jednak taka szansa istnieje. Jak już pisaliśmy (KW, 4 lipca br.), będzie to możliwe za pośrednictwem Rosyjskiej Fundacji „Porozumienie i pojednanie”, które sprawuje pieczę nad pomyslnością tej akcji w krajach byłego Związku Radzieckiego.

Taką możliwość stworzyła ustawa niemieckiego Bundestagu, uchwalona rok temu. Zgodnie z ustawą pieniądze podzielono pomiędzy Rosję, Ukrainę, Białoruś i trzy kraje bałtyckie. Czyli obecnym obywatelom Litwy będą płacić z fundacji rosyjskiej.

Podczas spotkania w Ambasadzie RP z Jackiem Pająkiem, wiceprzewodniczącym Zarządu Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie” na początku lipca, wyrażono przekonanie, iż przy prężnej współpracy prasy, konsulatu RP oraz wspomnianej Fundacji uda się dotrzeć do osób, które byłyby zainteresowane świadczeniami. Niestety, jak dotychczas nie udało nam się uzyskać nawet skąpej informacji na ten temat, nie mówiąc już o realnej pomocy czy wyjaśnieniu w moskiewskim biurze fundacji „Porozumienie i Pojednanie”.

Przed kilkoma dniami rosyjska rozgłośnia Radio Swoboda to przekonanie potwierdziła, podając, że uzyskanie jakiegokolwiek informacji na temat świadczeń niemieckich jest sprawą niemożliwą. Jedyne telefon, podawany we wszystkich oficjalnych komunikatach i informatorach Fundacji „Porozumienie i Pojednanie” jest ciągle zajęty, natomiast przed jej biurem przy ulicy Stołowej Piereułok 6 w Moskwie już od rana ustawiają się długie kolejki represjonowanych w czasie wojny.

Stawki odszkodowań

Do niedawna termin składania wniosków był ustalony na sierpień br., jednakże przed kilkoma tygodniami został on przesunięty na 31 grudnia 2001 roku.

— Mamy więc jeszcze kilka miesięcy na złożenie podań. Natomiast po jego złożeniu (wniosku) od 31 grudnia na przeciągu 6 miesięcy mamy czas na udokumentowanie swoich roszczeń, czyli znalezienie dokumentów potwierdzających fakt represji. Sądzę, że na Wileńszczyźnie znajdzie się jeszcze kilkaset, a może nawet kilka tysięcy starszych osób, które będą zainteresowane daną problematyką. Może kogoś wywieziono na roboty do Niemiec lub był więźniem obozu koncentracyjnego... — powiedział Jacek Pająk.

Przypomnijmy, że stawka dla więźniów obozów koncentracyjnych wynosi 15 tys. DM, stawka dla robotników, którzy pracowali na rzecz przemysłu niemieckiego waha się od 4,5 do 5 tys. marek niemieckich, zaś osoby, które pracowały u niemieckich gospodarzy, bauerów, dostaną po 2 tys. DM. Zdaniem pana Pająka, dla Polaków mieszkających za granicą są to spore pieniądze, które mogą im pomóc w ostatnich latach życia oraz w znikomej części zrehabilitują doznana szkodę.

Wiceprzewodniczący zarządu Fundacji zaapelował, by osoby zainteresowane zgłosiły się po niezbęd-

Zdaniem Jacka Pająka, dla Polaków mieszkających za granicą, świadczenia w znikomej części zrehabilitują doznana szkodę
Fot. Jarostaw Jurkiewicz

ne informacje i złożyły w terminie podanie na otrzymanie świadczenia.

— Wszyscy powinniśmy dołożyć starań, by ci ludzie mieli szansę złożyć wnioski. O ile nie będą mieli możliwości zwrócenia się bezpośrednio do fundacji w Rosji, mogą zwracać się do nas. Następnie poprzez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie” i przez osoby współpracujące z nami będziemy wnioski takich osób kierować do Moskwy sami. Jeżeli ktoś nie wie, w jaki sposób szukać potwierdzenia swojej pracy, będziemy podpowiadali, gdzie są źródła archiwalne, które mogą poświadczyć ich los — obiecał Jacek Pająk.

Jeżeli wniosek trafił do Warszawy przed upływem terminu, będzie honorowany również przez fundację w Moskwie.

Rzeczywiście, często się zdarza, że człowiek pamięta nazwę miejscowości, gdzie przebywał w czasie wojny, jednakże jest absolutnie zdezorientowany, nie wie od czego ma zacząć, skąd wziąć potrzebny dokument.

Polska Fundacja ma bogate doświadczenie w tej dziedzinie i, jak powiedział wiceprzewodniczący jej zarządu, świetnie zna stan zasobów archiwalnych niemieckich, rosyjskich, ukraińskich, białoruskich, litewskich, i oczywiście, polskich.

— Jeśli osoba napisze do nas i poda miejscowość, możemy podpowiedzieć, gdzie ma szukać więcej papierów, ponieważ Fundacja „Polsko-Niemieckie Pojednanie” w Warszawie sama poszukuje dokumentów dla osób zainteresowanych — powiedział Jacek Pająk.

Długi z przeszłości

Wypłaty niemieckich świadczeń będą przysługiwać osobom, które dożyły do 16 lutego 1999 roku. Jest to data, kiedy 11 niemieckich konserwów ogłosiło, że stworzy fundusz, który zajmie się spłaceniem „długów” z przeszłości. Jeżeli natomiast osoba represjonowana podczas wojny zmarła po 16 lutym 1999 roku, o świadczenia mają prawo ubiegać się jego spadkobiercy: żona, dzieci, najbliższe osoby.

Konkretnych danych, ile może na Litwie być osób zainteresowanych świadczeniami, na razie nie ma. Szacuje się, że może ich być od 30 do 15 tysięcy.

Osoby, które w czasie II wojny światowej były w ten lub inny sposób represjonowane w Niemczech, rejestruje również Litewskie Centrum Ludobójstwa i Rezystencji. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Arūnas Treigys, główny specjalista Centrum powiedział, że w ostatnim czasie do instytucji zgłosiło się

ponad 18 tysięcy osób, wywiezionych w czasie okupacji niemieckiej na tereny III Rzeszy. Została w tym celu powołana nawet specjalna grupa robocza, która zajmuje się danymi osobami i udziela im wszechstronnej informacji.

W ankietach nie ma pytania o narodowość zgłaszającej się osoby. Dlatego też nie wiadomo, ilu wśród 18 tysięcy jest Polaków.

Inne możliwości

Ponieważ Rosyjska Fundacja „Porozumienie i Pojednanie” na Litwie nie posiada swej filii, ankiety (drukowane w języku rosyjskim), po uzgodnieniu z kierownictwem tej fundacji, można będzie otrzymać w Konsulacie Generalnym RP w Wilnie. Na razie przedstawiciele rosyjskiej fundacji załatwiają sprawy na Litwie na zasadzie przyjazdów służbowych.

Według Piotra Nowaka, radcy prasowego ambasady RP na Litwie, bardzo ważne jest, by przyjazdy pracowników rosyjskiej fundacji nagłaśniać, aby osoby zainteresowane mogły bezpośrednio uzyskać od urzędników fundacji konkretne porady co do sposobu wypełnienia wniosków.

— Dla Polaków mieszkających w Polsce z 10 mld DM przeznaczonych na cały świat przypadnie 1 mld 812 mln marek niemieckich. Spora część Polaków, będących w czasie wojny obywatelami RP, dzisiaj jest obywatelami innych państw i jedyne, co możemy zrobić, to próbować pomóc w udokumentowaniu i udzieleniu informacji. Natomiast nie możemy ich zabrać do siebie i płacić u siebie. Tak, niestety, reguluje ustawa niemiecka — stwierdził Jacek Pająk.

W trybie ubiegania się o świadczenie gra rolę również miejsce zamieszkania do 16 lutego 1999 roku. Jeżeli ktoś mieszkał do tej daty w Polsce, dziś mieszka na stałe na Litwie — taką osobę obsłuży Fundacja polska. Osoby, które w czasie wojny trafiły do obozów i były tam poddane doświadczeniom, poza tym, że dostaną za to 15 tys. marek niemieckich, otrzymają drugie tyle za fakt doznanej represji. W Polsce jest około tysiąca takich osób.

O ile do niedawna miało duże znaczenie, ile czasu osoba spędziła na robotach w Niemczech, o tyle obecnie to nie jest brane pod uwagę. Nawet jeżeli pracowała dwa-trzy tygodnie — stawka się nie zmienia.

Mieszkańcy Litwy, zainteresowani świadczeniami, mogą się zgłaszać pod adres: Wilno, Aukų 2a, pokój 45 lub dzwonić pod nr. tel. : 66 32 77

Irena Mikulewicz

Prawnik radzi

O zmianie trybu uznania nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych za wypadki podlegające ubezpieczeniu

Objaśniamy, że zgodnie z uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 1528 z 31 grudnia 1999 r. „O nadaniu pełnomocnictw w realizacji ustawy Republiki Litewskiej o ubezpieczeniu społecznym nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych” (Dz. U. 2000, nr 2-44), minister opieki społecznej i pracy rozporządzeniem nr 5 z 28 stycznia 2000 r. zatwierdziła tryb uznania nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych za wypadki, podlegające ubezpieczeniu (Dz. U. 2000, nr 11-266).

Tryb ten reglamentuje:

1.1. uznanie lekkich, ciężkich oraz śmiertelnych nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych za podlegające ubezpieczeniu wypadki dla osób ubezpieczonych od nieszczęśliwych wypadków w pracy oraz chorób zawodowych;

1.2. niezaliczanie wypadków do ubezpieczanych;

1.3. tryb rozpatrywania skarg z powodu nie uznania nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych za wypadki podlegające ubezpieczeniu.

2. Ten tryb obowiązuje wszystkie osoby, związane z badaniem nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych oraz ich uznaniem za wypadki podlegające ubezpieczeniu.

Przy stosowaniu założeń powyższego trybu okazało się, że poszczególne ustalenia wymagają udokładnienia i uzupełnienia, w związku z czym minister opieki społecznej i pracy rozporządzeniem nr 88 z 4 lipca 2001 r. częściowo zmieniła tryb uznania nieszczęśliwych wypadków w pracy i chorób zawodowych za wypadki podlegające ubezpieczeniu. Tryb ten zatwierdzony został przez ministra opieki społecznej i pracy 28 stycznia 2000 r. rozporządzeniem nr 5.

Punkt 3.5. tego trybu uznano za nieważny. W punkcie 5.3. trybu zamiast słów „przerwy na wypoczynek bądź posiłek (przerwy obiadowe)” wpisać słowa „w miejscu pracy podczas przerwy (przerwy obiadowej) na wypoczynek i posiłek”.

W punkcie 5.11. zamiast słów „udając się do pracy bądź z pracy do miejsca zamieszkania bezpośrednią lub zwykłą trasą w ciągu czasu niezbędnego na drogę” wpisać słowa „w dniach pracy w drodze między miejscem pracy i:

miejscem zamieszkania”;

nie w miejscu pracy, gdzie pracownik zazwyczaj otrzymuje wynagrodzenie za pracę (gdą wynagrodzenie płaci się w odpowiednim ustalonym przez pracodawcę miejscu);

miejscu poza terytorium przedsiębiorstwa, w którym pracownik może przebywać podczas przerwy na wypoczynek i posiłek (podczas dnia roboczego).

Redakcja punktu 7 jest następująca: „Nieszczęśliwe wypadki w pracy i choroby zawodowe za podlegające ubezpieczeniu wypadki stwierdza wydział terytorialny (dalej — wydział terytorialny zarządu) Zarządu Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej — Zarządu Funduszu), który zarejestrował przedsiębiorstwo, instytucję bądź organizację, w której pracuje (pracował) poszkodowany”.

Po zatwierdzeniu nowej redakcji badania i ewidencji nieszczęśliwych wypadków w pracy redakcja punktu 8 trybu obecnie jest następująca: „Nieszczęśliwe wypadki, które się wydarzyły w pracy, w drodze do pracy bądź z pracy, muszą być zbadane i wyniki badania przedstawione w trybie ustalonym w regulaminie badania i ewidencji nieszczęśliwych wypadków w pracy, zatwierdzonym uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 748 z 19 czerwca 2001 r. (Dz. U., 2001, nr 53-1881)”.

Obecnie (punkt 10 Trybu) oddział terytorialny zarządu nieszczęśliwe wypadki w pracy i choroby zawodowe uznaje za podlegające ubezpieczeniu dopiero po tym, gdy w trybie i terminach, ustalonych w aktach prawnych, przedstawione mu zostaną akty badań nieszczęśliwych wypadków w pracy (wzór N-1, N-2) bądź akty potwierdzenia choroby zawodowej oraz związany z nimi materiał badań. Podczas rozstrzygania tej sprawy mogą być też przedstawione inne dokumenty, wyszczególnione w punkcie 4 Trybu.

O ciężkich i śmiertelnych nieszczęśliwych wypadkach pracodawca informuje odpowiedni oddział terytorialny zarządu w trybie ustalonym w regulaminie badania i ewidencji nieszczęśliwych wypadków w pracy. O ostrej chorobie zawodowej, z powodu której nastąpił zgon pracownika, pracodawca informuje odpowiedni oddział terytorialny zarządu w trybie ustalonym przez regulamin badania i ewidencji chorób zawodowych, zatwierdzony uchwałą rządu Republiki Litewskiej nr 815 z 29 czerwca 2001 r. (Dz. U., 2001, nr 57-2051) (punkt 11 Trybu).

W przypadku ciężkich i śmiertelnych nieszczęśliwych wypadków w pracy przedstawiciele odpowiedniego oddziału terytorialnego zarządu, po poinformowaniu ich o rozpoczęciu badań, mają prawo uczestniczyć w badaniu nieszczęśliwych wypadków w pracy zgodnie z ustalonym trybem.

W przypadku nieszczęśliwych wypadków w pracy i badania przewlekłych chorób zawodowych w razie potrzeby można zaprosić przedstawicieli odpowiedniego oddziału terytorialnego zarządu do udziału w badaniach.

Uczestniczący w badaniu przedstawiciele wydziału terytorialnego występują z wnioskiem do kierownika wydziału terytorialnego w sprawie uznania nieszczęśliwego wypadku w pracy bądź choroby zawodowej za wypadek, podlegający ubezpieczeniu (punkt 12 Trybu).

Kazimieras Pečiulis

główny konsultant prawny pokoju
przyjęć Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy

Sprintem

● Niemiecki klub piłkarski Hamburger SV podpisał roczną umowę z reprezentacyjnym pomocnikiem Libanu, Ridha Antarem, wypożyczając go z libańskiego klubu Al Tadamon Tyre. HSV ma nadzieję, że 20-letni piłkarz z Libanu będzie mógł przejąć rolę reżysera gry od Argentyńczyka Rodolfo Cardoso.

● Piłkarz reprezentacji Rumunii Constantin Galca, występujący dotychczas w Espanyolu Barcelony, przeszedł do innej hiszpańskiej drużyny – Villarealu – na zasadzie wolnego transferu. Villarreal poinformował również, iż pozyskał z Rayo Vallecano obrońcę Sergio Ballesterosa.

● Ibrahim Ba, francuski piłkarz występujący dotychczas we włoskim AC Milan, został wypożyczony do Olympique Marsylia. 27-letni Ba, urodzony w Senegal, osiem razy wystąpił w reprezentacji Francji. Zanim w 1997 roku przeszedł do AC Milan grał w klubach francuskiej ekstraklasy – Le Havre i Bordeaux.

● Niemiec Michael Schumacher, aktualny mistrz świata Formuły 1, wyszedł bez szwanku z wypadku do jakiego doszło we wtorek podczas jazdy testowych na torze Monza we Włoszech. Podczas treningu, po minięciu szykany, jego bolid przy szybkości ok. 300 kilometrów na godzinę wypadł z trasy i uderzył w barierę z opon. Mimo, iż w wyniku wypadku, oderwał się cały tył samochodu, sam Schumacher nie odniósł poważniejszych obrażeń.

● Agent argentyńskiego piłkarza Javiera Savioli podpisał w imieniu swojego klienta sześciomiesięczny kontrakt z Barceloną. Wysokość transferu sięga 5,5 miliarda peset (33 mln euro), a tzw. klauzula odstępnego za wcześniejsze zerwanie umowy wynosi aż 25 miliardów peset (150,2 mln euro).

● Mihaela Melinte, rekordzistka świata w rzucie młotem, została ukarana dwuletnią dyskwalifikacją za zażywanie niedozwolonego środka dopingującego nandrolonu. Pozytywny wynik dały testy przeprowadzone u zawodniczki 7 czerwca ubiegłego roku, podczas mityngu w Mediolanie. Zakaz występów w imprezach IAAF uplynie 24 września 2002 roku.

● Triumfator pierwszego tegorocznego turnieju wielkoszlemowego – Australian Open, Amerykanin Andre Agassi jest najbogatszym tenisistą w tym sezonie. Od stycznia zarobił już 1 636 896 dolarów. W klasyfikacji tej Agassi wyprzedza lidera rankingu ATP „Entry System”, Brazylijczyka Gustavo Kuertena i Hiszpana Juana Carlosa Ferrero.

● Triumfatorka dwóch tegorocznych turniejów wielkoszlemowych – Australian Open i Roland Garros, Amerykanka Jennifer Capriati jako jedyna tenisistka zarobiła w tym sezonie ponad półtora miliona dolarów. Capriati od początku roku odebrała czeki na łączną sumę 1 683 824 dol. Drugie miejsce w tej klasyfikacji zajmuje jej rodaczka Venus Williams, triumfatorka Wimbledonu, a trzecia jest liderka rankingu WTA Tour, Szwajcarka Martina Hingis.

Na podstawie doniesień PAP stronę przygotował
Andrzej Łakis

Tour de France: 10. etap

Lance Armstrong zaatakował

Amerykanin Lance Armstrong (US Postal) wygrał 10. etap kolarskiego Tour de France, z Aix-les-Bains do Alpe d'Huez (209 km). Liderem klasyfikacji generalnej został po tym etapie Francuz Francois Simon (Bonjour).

Na mecie etapu, w Alpe d'Huez, kolejność czołowej czwórki była identyczna jak w końcowej klasyfikacji ubiegłorocznego Tour de France.

Pierwszy z górskich etapów Wielkiej Pętli rozpoczął się od ataku trzyosobowej grupki, która już sześć kilometrów po starcie odsoczyła od pelotonu. Byli w niej Francuz Laurent Roux (Delatour) i dwaj Hiszpanie – Eladio Jimenez (Banesto) oraz Antonio Tauler (Kelme).

Na pierwszej z trzech górskich premii najwyższej kategorii – Madeleine – na czele była tylko dwójka – Roux i Jimenez, na drugiej –

Col du Glandon – Roux jechał już samotnie. Ambitnie walczący Francuz utrzymywał się na czele przez blisko 200 kilometrów. Ostatni podjazd, do Alpe d'Huez, rozpoczął z przewagą blisko sześciu minut nad pierwszą grupą, w której byli główni faworyci.

Bliskość mety sprawiła jednak, że grupa pościgowa zaczęła przyspieszać, a przewaga Roux – tonieć. Decydująca akcja nastąpiła około 12 kilometrów przed metą. Pasywnie dotychczas jadący Armstrong wyszedł na czoło grupy wraz z Roberto Herasem i narzucili bardzo ostre tempo. Kiedy w czołówce pozostało już zaledwie kilku kolarzy Amerykanin przyspieszył tak gwałtownie, że nawet Ullrich zaczął błyskawicznie tracić dystans.

Ubiegłoroczny triumfator Tour de France rozwał wszelkie wątpliwości co do jego formy. Na finał-

wym podjeździe dogonił i prześcignął prowadzącego Laurenta Roux, a na mecie miał już blisko dwie minuty przewagi nad Janem Ullrichem. Za Niemcem pojedynczo dojeżdżali do Alpe d'Huez kolejni zawodnicy, a straty mierzone były już nie w sekundach, lecz minutach.

Bardzo ambitnie pojechali zajmujący wysokie miejsca w klasyfikacji Andriej Kiwiliew, 12. na mecie ze stratą 4.39 oraz Francois Simon, który nie zmarnował szansy objęcia prowadzenia w wyścigu. Francuz przyjechał ze stratą 10.20 do Armstronga, ale po etapie ma nadal 20 minut przewagi na głównym faworytem Tour de France 2001.

Wyniki 10. etapu: 1. Lance Armstrong (USA/US Postal), 2. Jan Ullrich (Niemcy/Telekom) strata 1.59, 3. Joseba Beloki (Hiszpania/ON-

CE) 2.09, 4. Christophe Moreau (Francja/Festina) 2.30, 5. Oscar Sevilla (Hiszpania/Kelme) 2.54, ..., 12. Andriej Kiwiliew (Kazachstan/Cofidis) 4.39, 29. Francis Simon (Francja/Bonjour) 10.20, 34. Laurent Jalabert (Francja/CSC) 11.01, 87. Stuart O'Grady (Australia/Credit Agr.) 33.02.

Klasyfikacja generalna po 10. etapach: 1. Francois Simon (Francja/Bonjour), 2. Andriej Kiwiliew (Kazachstan/Cofidis) strata 11.54, 3. Stuart O'Grady (Australia/Credit Agricole) 18.10, 4. Lance Armstrong (USA/US Postal) 20.07, 5. Joseba Beloki (Hiszpania/ONCE) 21.42, 6. Christophe Moreau (Francja/Festina) 22.21, 7. Jan Ullrich (Niemcy/Telekom) 22.41, 8. Igor Gonzalez Galdeano (Hiszpania/ONCE) 23.34, 9. Oscar Sevilla (Hiszpania/Kelme) 24.07, 10. Santiago Botero (Kolumbia/Kelme) 25.52.

Reprezentacja Kolumbii, gospodarz turnieju, pokonała w Barranquilla Chile 2:0 (1:0) w meczu trzeciej kolejki grupy A turnieju Copa America. Obie drużyny już wcześniej zapewniły sobie miejsce w ćwierćfinale. W drugim spotkaniu tej grupy Ekwador (na zdjęciu w światłych strojach) wygrał z Wenezuelą 4:0 (2:0).

Fot. EPA-ELTA

Dyskusja o piłkarskiej drużynie

Razem na olimpiadę

Angielski Związek Piłki Nożnej (FA) i Brytyjski Komitet Olimpijski (BOA) ogłosiły, że są gotowe omawiać temat zgłoszenia reprezentacji olimpijskiej Wielkiej Brytanii do turnieju piłkarskiego igrzysk 2004 roku.

Dyrektor Wykonawczy BOA Simon Clegg ujawnił we wtorek, że kwestia zgłoszenia wspólnej piłkarskiej reprezentacji Wielkiej Brytanii do turnieju olimpijskiego Ateny-2004 była omawiana z jego partnerem z FA Adamem Crozierem.

Pomysł udziału wspólnej olimpijskiej reprezentacji czterech brytyjskich federacji w igrzyskach 2004 roku ma poparcie prezydenta Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA) Josepha Blattera.

W poniedziałek Blatter wezwał Wielką Brytanię do wystawienia „zjednoczonej” drużyny piłkarskiej

w przyszłych igrzyskach olimpijskich, twierdząc, że nie ucierpią na tym indywidualne interesy brytyjskich federacji piłkarskich. Dotąd cztery federacje – angielska, szkocka, walijska i Irlandii Północnej nie godziły się na stworzenie wspólnego zespołu olimpijskiego, obawiając się utraty swej niezależności oraz wpływów i przywilejów w FIFA. Ostatni raz Wielka Brytania uczestniczyła w eliminacjach do olimpijskiego turnieju piłkarskiego 1968 r., jednak nie udało się jej awansować do finałów w Meksyku. Tymczasem, już we wtorek, ideę utworzenia wspólnej ekipy piłkarskiej na igrzyska 2004 r. w Atenach stanowczo odrzuciła szkocka federacja piłkarska (SFA).

– Uważamy, że ten pomysł nie ma przyszłości, bez względu na to, co się zdarzy – powiedział rzecznik SFA, Andy Mitchell.

Stasi wlewa się do Formuły 1

Benetton ofiarą hakerów

Zespół Formuły 1 Benetton-Renault stał się ofiarą komputerowego szpiegostwa przemysłowego – poinformowały we wtorek brytyjskie media.

Według dziennika „Daily Telegraph” właściciel zespołu, firma Renault, zwróciła się do francuskich służb specjalnych z prośbą o zidentyfikowanie hakerów, którzy wykradli tajne informacje z komputerów zespołu.

Jak poinformowała brytyjska gazeta, dyrektor techniczny Benettona Jean Jacques His podejrzewa, że ślad włamywaczy może prowadzić do Niemiec, do jednego z byłych współpracowników Stasi – służby bezpieczeństwa byłego NRD. Według wiadomości ujawnionych

przez Hisa, włamywacze weszli w posiadanie planów konstrukcji bolidów Benettona-Renault. Jak szacują przedstawiciele zespołu, za takie informacje można uzyskać na czarnym rynku nawet kilka milionów marek.

Eksperti Benettona-Renault dopiero teraz odkryli ślady włamania, do którego mogło dojść jeszcze w ubiegłym roku. Zespół obawia się, że skradzione informacje mogą zostać zaferowane innym teamom Formuły 1.

– Zginęły pewne informacje dotyczące planów budowy silników. Zostaliśmy więc zmuszeni do zmiany niektórych założeń konstrukcyjnych. To naprawdę duży problem dla zespołu – poinformował His.

Kierownicy TVM skazani za doping

Miały być środki regenerujące

Sąd w Reims skazał kierowników byłej grupy kolarskiej TVM na kary więzienia w zawieszeniu od 6 do 18 miesięcy oraz na grzywny od 10 tys. do 80 tys. franków francuskich za „zorganizowany doping” w Tour de France 1998.

Najwyższy wyrok – 18 miesięcy więzienia w zawieszeniu i grzywnę 80 tys. franków (12.196 euro) otrzymał szef tej byłej ekipy holenderskiej – Cees Priem. Mniejsze kary nałożono na lekarza grupy Andrieja Michajłowa i masażystę Iana Moorsa. Po wyjściu z sali sądowej Michajłow, który jedyny z tej trójki mówi po francusku, oświadczył

dziennikarzom, że nie zgadza się z wyrokiem sądu, bowiem nie istniał w grupie TVM „system zorganizowanego dopingu” i że kary są „zbyt surowe”. Michajłow dodał, że erythropoetyna (EPO), którą znaleźli celnicy francuscy w samochodzie TVM w marcu 1998 roku, „przeznaczona była dla szpitala rosyjskiego leczącego dzieci chore na białaczkę”. Jego adwokat dodał, że po etapie do Pamiers w Tour de France 1998 policja znalazła w hotelu zajmowanym przez kolarzy TVM „jedynie środki regenerujące”. Trzej przedstawiciele byłej grupy TVM złożyli apelację od wyroku.

Czołowi gracze NBA w Chinach

Podążają do Azji

Drużyna koszykarzy złożona z czołowych zawodników ligi NBA przyjedzie we wrześniu do Chin i na Tajwan, by rozegrać dwa mecze pokazowe – poinformowała National Basketball Association.

Pierwszą imprezą tournée – NBA World Tour – będzie mecz w Szanghaju, 16 września, a drugim w Tajpei (na Tajwanie), trzy dni później. Spotkania będą miały typową dla NBA oprawę – występy maskotek i tancerki, zapewniające rozrywkę widzom.

W drużynie NBA mają wystąpić, m. in. koszykarze Seattle Supersonics, Gary Payton i Vin Baker, Ray Allen z Milwaukee Bucks, Terrell

Brandon z Minnesota Timberwolves oraz Shareef Abdur-Rahim z Atlanta Hawks. Pod uwagę brani są także Todd MacCulloch (Philadelphia 76ers), Corey Maggette (Los Angeles Clippers), Cliff Robinson (Phoenix Suns), Damon Stoudamire (Portland Trail Blazers) i Robert Traylor (Cleveland Cavaliers).

W Szanghaju przeciw Amerykanom wyjdą na parkiet czołowi gracze Chin, w tym Wang Zhizhi, pierwszy chiński koszykarz grający (od tego sezonu) w klubie NBA, w Dallas Mavericks oraz środkowy Yao Ming, kandydat do gry w NBA.

CZWARTEK 19. VII

6.00 Dzień dobry
18.00 Wiadomości
18.10 Wiadomości (ros.)
18.20 S. „Okres przemian”
18.45 Telekatalog
18.50 Dla dzieci
19.15 Loteria
19.20 To niemożliwe
19.50 Drogi. Samochody. Ludzie
20.20 Prosto i jasno
20.30 Panorama
21.00 Aktualny wywiad
21.15 S. „Margarita Volan”
22.10 Okres twórczy
22.35 Przestrzeń
23.00 Dziennik wieczorny
23.05 S. „Taksówkarze”

7.05 Nos
7.35 Film anim. dla dzieci
8.00 S. „Bez domu jest źle”
8.25 S. „Dziki księżyc”
9.15 S. „Miłosne pocałunki”
10.05 Filmy anim. dla dzieci
10.50 S. „Babilon 5”
11.40 S. „Louisa i Clark. Nowe przygody Supermana”
12.30 Komedial „Z zaciśniętymi zębami” — Anglia, 1998
14.25 S. „Piątka”
15.15 Filmy anim. dla dzieci
16.05 S. „Bez domu jest źle”
16.35 S. „Miłosne pocałunki”
17.25 S. „Dziki księżyc”
18.20 Wiadomości rowerowe
18.30 S. „St. Tropez”
19.30 Wiadomości
19.55 Wszystko dopiero się zaczyna
20.00 Wiadomości rowerowe
20.15 Niebezpieczna stręła
20.55 S. „Tropikalny upał”
21.50 Wiadomości
22.05 S. „Wydział zabójstw”
22.55 S. „Zaginiony świat”
23.45 Wiadomości rowerowe
23.55 Film fab. „Honorowa broń” — USA, 1994

7.00 Program muz.
8.00 Krwawa fala
8.10 Przekrój
8.25 S. „Zorro”
8.50 S. „Luz Maria”
9.35 S. „Max i Molly”
10.00 S. „Valeria”
10.45 S. „Miłosne sidła”
11.30 S. „Dobry wieczór, kochanie”
11.55 Najostroższe kadry świata
12.25 Najlepszy bandyci Ameryki
12.45 Nie cierpię reklamy
13.05 Melodramat „Moja mama jest szpiegiem”

— USA, 2000
14.35 Jestem z wami
15.25 Program muz.
16.25 S. „Miasteczko kwaszonej kapusty”
16.50 S. „Zorro”
17.15 S. „Valeria”
18.05 S. „Luz Maria”
18.55 S. „Miłosne sidła”
19.45 Dzisiaj
20.15 Pan Bean
20.45 Thriller „Wspomnienia o północy”
22.25 Krwawa fala
22.35 Przekrój
22.50 Thriller „Wilcza nora” — Rosja, 1991
0.35 Thriller „Wisdom” — USA, 1987

7.35 S. „Batman”
8.00 S. „Jesteś moim losem”
8.45 S. „Obejmij mnie”
9.30 S. „Uroczy i dzielni”
9.55 S. „Siódme niebo”
10.45 S. „Niebo Afryki”
11.15 Przepisy Roberta
11.20 S. „Nic świętego”
12.05 S. „Szukajcie Chytrusa”
12.25 S. „Trzecia planeta od Słońca”
12.50 S. „Witaj, wujku doktorze”
13.35 S. „Złota rączka”
14.00 S. „V. I. P.”
14.45 S. „Batman”
15.15 S. „Simpsonowie”
15.40 S. „Siódme niebo”
16.25 S. „Uroczy i dzielni”
16.55 Przepisy Roberta
17.00 S. „Jesteś moim losem”
17.50 S. „Obejmij mnie”
18.45 Wiadomości
19.15 Show Šaprauskas
19.45 S. „Grybauskasowie”
20.15 Film fab. „Kara” — USA, 1986
22.05 Wiadomości
22.17 Gra „Maggi”
22.20 S. „Poltergeist—Legat”
23.10 S. „Złota rączka”
23.35 Tydzień bez tabu
24.00 S. „Nowojorscy gliniarze”

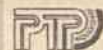

8.00 Z Wilna
8.20 Film fab. „Naręczony z Miami”
9.40 Muzyka
10.15 Dzień po dniu
11.50 Film dok. „Siegodnia”
13.00 „Siegodnia”
13.30 Film fab. „Naprzód, elewi”
14.40 Muzyka
15.40 Film fab. „Tomek Sawyer” — Ukraina, 1936
17.00 „Siegodnia”
17.55 Dla rybaków
18.30 Z Wilna
19.00 „Siegodnia”
19.40 Dla sadowników
20.15 Szkoła międzynarodowego biznesu UW
20.30 Film fab. „Naprzód, elewi”
22.00 Z Wilna
22.20 Zgąście światło
22.35 Patrol drogowy
22.50 S. „Blaski i cienie życia kurtyzan”
8.10 S. „Człowiek morza”

9.00 Przychodzimy
9.30 Film—spektakl „Zykowowie” (2)
17.25 Film anim.
17.35 S. „Człowiek morza”
18.25 Oferta
18.30 Europa dziś
19.00 Puls Wilna.
Wiadomości (pol.)
19.55 Oferta
20.00 Świat kobiety
20.30 Przychodzimy
21.00 Studio prawnicze
21.30 Puls Wilna.
Wiadomości (pol.)
22.30 Film fab. „Wiatr wolności” (1) — Rosja, 1983

7.00 Wiadomości
7.15 S. „Powietrzne zamki”
9.10 Film anim.
9.20 Człowiek i prawo
9.50 Bibliomania
10.00 Wiadomości
14.10 S. anim. „Pokemon”
14.35 Jerałaz
14.55 S. „Cienie znikają w południe”
16.00 Wiadomości
16.20 Nie jesteśmy głupi
16.50 S. „Powietrzne zamki”
17.50 Film fab. „Hrabia Monte Christo”
19.00 Czas
19.45 S. „16. oddział”
20.35 Niezależne śledztwo
21.30 Wiadomości
21.50 Jazz
23.00 Film fab. „Borsalin i kompania”

7.00 Wiadomości
7.15 Dwa fortepiany
8.00 Moja rodzina
9.00 Wiadomości
9.30 S. „Santa Barbara”
15.00 Wiadomości
15.30 S. „Zwyczajne prawdy”
16.00 S. „Granica państwowa”
17.00 Urlop z Anchlage
18.00 Wiadomości
18.30 Z Moskwy
18.50 Film fab. „Amerykańskie smoki”
20.40 Mistrzostwa świata w sportach wodnych
21.00 Wiadomości
21.30 Z Moskwy
21.40 Thriller „Upadek”
23.25 Mistrzostwa świata w sportach wodnych

7.00 Jestem, Jerzy Polomski — program
7.50 „Witajcie” — film dok.
8.00 „Złotopolscy” — telenowela
8.30 Wiadomości
8.40 Dziecięce festiwale
9.05 S. anim. „Mapeciątko”
9.30 „Z wizytą u Van Gogha” — film SF
11.10 Herbatka u Tadzka, cz. 5 — program
12.00 Wiadomości
12.10 Przewóz — reportaż
12.40 Bawimy się w

teatr — reportaż
13.10 „Złotopolscy” — telenowela
13.30 Przyjaciele — program
14.05 Klasztory polskie: Benedyktyni z Lubinia — reportaż
14.35 „Aniś Ty dla Pona, ani Pon dla Tobie” — film dok.
15.00 Wiadomości
15.05 Muzyka łączy pokolenia
16.00 Panorama
16.10 Kolorowe nutki — program muz.
16.15 Tęczowa bajeczka
16.25 S. „Wakacje z duchami”
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedyńki
17.30 Gwiazdzbior polskiego sportu
17.55 Parnas Literacki: Władysław Broniewski
18.05 Ojczyzna — polszczyzna, Kakao — Radio — Video — program
18.20 Telezakupy
18.35 „Złotopolscy” — telenowela
19.00 Polskie smaki
19.15 Dobranocka
19.30 Wiadomości
19.55 Pogoda
19.57 Sport
20.00 Teatr Telewizji: Sceny domowe, odc. 3
20.25 Galeria: Polesia czar — reportaż Adama Kulika
20.45 Wieczór z Jagielskim
21.25 Dary losu — koncert
22.05 Od Essen do Tuchomia — reportaż
22.30 Panorama
22.50 Sport—telegram
23.00 Tygodnik polityczny Jedyńki
23.45 Anima, Daniel Szczechura — program
0.05 Przeboje klasyków: Wolfgang Amadeusz Mozart
0.30 Monitor Wiadomości

6.00 Piosenka na życzenie
7.00 S. „Power Rangers”
7.25 Polityczne graffiti
7.40 S. „MacGyver”
8.35 S. przyg. „Xena, wojownicza księżniczka”
9.25 S. komed. „Graczykowie”
9.55 S. komed. „Aniołek z piekła rodem”
10.20 S. obycz. „Czułość i kłamstwa”
10.50 S. obycz. „Dziki księżyc”
11.40 S. obycz. „Cud miłości”
12.35 S. obycz. „Słodka trucizna”
13.35 Disco Relax
14.00 S. obycz. „Rodzina zastępcza”
15.00 S. anim. „Pokemon”
15.30 Informacje
15.45 Eurotel — magazyn Unii Europejskiej
15.55 S. „MacGyver”
16.45 S. przyg. „Xena, wojownicza księżniczka”
17.35 S. obycz.

„Cud miłości”
18.30 Informacje + Publicystyka
18.55 Hoop Sport Magazyn
19.00 S. obycz. „Dziki księżyc”
20.00 S. obycz. „Czułość i kłamstwa”
20.30 S. komed. „13 posterunek”
21.00 „Wyspa pokus” — film fab.
21.30 Losowanie LOTTO
21.55 S. sensac. „Nikita”
22.55 Informacje i biznes informacie
23.15 Prognoza pogody
23.20 Polityczne graffiti
23.35 S. komed. „Przyjaciele”
0.05 „Kryształowy dom” — film fab.
1.50 Muzyka na bis

6.00 Teledyski
7.15 Odjazdowe kreskówki
8.30 S. komed. „Rodzina Potwornickich”
8.55 S. „Potwór z bagien”
9.20 Ukryta kamera
9.40 Teleshopping
10.15 „Trzy razy Zofia” — telenowela
11.00 S. młodz. „Moje drugie ja”
11.25 „Perla” — telenowela
12.30 Teleshopping
13.35 S. polic. „Szczyry nabrzeża”
14.25 Gra w przeboje — teleturniej
14.55 „Trzy razy Zofia” — telenowela
15.45 Odjazdowe kreskówki
17.00 S. komed. „Rodzina Potwornickich”
17.25 S. „Potwór z bagien”
17.50 Ukryta kamera
18.15 S. młodz. „Moje drugie ja”
18.40 W akcji — magazyn sensacji
19.05 S. polic. „Szczyry nabrzeża”
20.00 S. krym. „Columbo”
21.25 „Bluff Coogana” — film sensac.
23.05 S. sensac. „McCall”
23.50 S. krym. „Columbo”
1.05 „Bluff Coogana” — film sensac.
2.35 Teleshopping

6.25 Stręła P — program muz.
7.00 Super VIP — magazyn
7.30 Muzyczne listy — magazyn muz.
8.20 Serial anim.
8.45 S. anim. „Eek!stravaganza”
9.15 S. anim. „Bobby kontra wapniaki”
9.45 Amazonki — reality show
10.45 S. sensac. „Stan wyjątkowy”
11.45 S. sensac.

„Na południe”
12.40 S. przyg. „Młody Indiana Jones”
13.40 Super VIP — magazyn
14.10 Stręła P — program muz.
14.45 Muzyczne listy — magazyn muz.
15.45 S. „Super Mario Brothers”
16.15 S. anim. „Gęsia skórka”
16.45 S. komed. „Przygody rodziny Addamsów”
17.15 Amazonki — reality show
17.45 Dziennik
18.00 Program publ.
18.15 S. anim. „Różowa Pantera”
18.30 S. komed. „Oni, ona i pizzeria”
19.00 S. sensac. „Na południe”
20.00 S. komed. „Świat według Kiepskich”
20.30 Amazonki — reality show
21.30 „Podejrzeni” — film sensac.
23.40 Amazonki — reality show
0.55 „Zabójca z autostrady” — dramat krym.

7.00 S. „Plebania”
7.25 S. „Pippi Langstrumpf”
7.50 Sówka — teleturniej
8.15 Program dla dzieci
8.30 Wiadomości
8.42 Pogoda
8.45 S. „Pippi Langstrumpf”
9.10 Ale cyrk — program dla dzieci
9.35 Wierszowanki
9.50 S. „Inny świat”
10.15 Rower Błażeja
10.50 S. „Bob Morrison”
11.15 Dekolt: Kartoteka wydarzeń kulturalnych
11.40 Telezakupy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes — rolniczy program
12.20 Sopot 2000: Gwiazda — Toto Cutugno
12.35 Róg Wojskiego
13.00 „Mr Jones” — film fab.
15.00 Wiadomości
15.10 „Klan” — telenowela
16.00 Piękno, pamięć, pietyzm
16.30 S. „Moda na sukces”
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedyńki
17.35 Co by tu jeszcze... przeboje kabaretu
17.40 KAC — komiczna audycja cykliczna
17.55 Przechodnia każdego przechodnia
18.25 S. „Lokatorzy”
19.00 Wieczorynka
19.15 Jutro weekend
19.30 Wiadomości
19.56 Sport
20.02 Pogoda
20.10 S. „Ekstradycja 2”
21.10 Sprawa dla reportera
21.45 Tygodnik polityczny Jedyńki
22.37 Monitor Wiadomości
23.05 Sportowy flesz
23.10 „Ponad tęczą” — film dok.
23.50 „Dziennik dla moich ukochanych” — film fab.

RTR

21.40

Upadek

Film akcji, Hiszpania 2000, reż. Andrew Piddington, wyk.: Jurgen Prochnow
W Budapeszcie, w olbrzymim mieszkaniu starego domu mieszka były amerykański prawnik, a obecnie pisarz o imieniu Edamas. Pewnego razu rano na balkonie sąsiedniego domu ujrzał na wpół obnażoną piękną kobietę. Edamas ulega jej urokowi.

LNK

23.55

Honorowa broń

Western, USA 1994, reż. Peter Edwards, wyk.: Jurgen Prochnow, Martin Sheen
Byli oficerowie armii konfederatów, ojciec i syn, na rozkaz prezydenta skierowani zostali do Meksyku z misją pokojową. Tu zostali uwikłani we wzajemne konflikty Francuzów i Meksykanów.

TV 3

20.15

Kara

Dramat, USA 1986, reż. Tony Richardson, wyk.: Melissa Gilbert, Peter Strauss
Policja, zatrzymując okrutnego przestępcę, łamie jego prawa. Adwokat natychmiast wykorzystuje błąd funkcjonariuszy i na sali sądowej stwierdza naruszenie praw człowieka, obalając wszystkie poszlaki. Sędzia zmuszony jest uniewinnić złoźcę, czego w przyszłości pożałuje.

Serwis
MIKROBUSÓW
ciężarówek i samochodów osobowych

1. Sprawdzenie i remont hamulców (stanowisko jak w punktach Przeglądu Technicznego)
2. Sprawdzenie podwozi i układu kierowniczego na stanowisku diagnostycznym
3. Naprawa podwozi i układu kierowniczego z zastosowaniem lasera
4. Komputerowe ustawianie kół z zastosowaniem lasera
5. Remont bieżący i kapitalny silników wysokoprężnych
6. Mierzenie sprężenia w silnikach
7. Sprawdzenie i wymiana wtryskiwaczy do silników wysokoprężnych
8. Naprawa rozruszników i prądnic
9. Wymiana tłumików
10. Regulowanie świateł
11. Montowanie, wyważanie i naprawa opon
12. Wymiana oleju

Tel.: 62 75 85, 62 85 21

Godziny pracy:

8-21 8-22 8-22 8-22 8-22 8-21

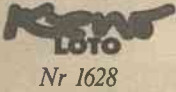
Przelotne deszcze

Dziś na Litwie zachmurzenie z przejaśnieniami. Przelotne deszcze z grzmiotem. Wiatr południowy, południowo-zachodni, 7-12 m/sek. Temperatura w nocy 13-18, w dzień 20-25 stopni ciepła.

W piątek krótkotrwałe deszcze z grzmiotem. Temperatura w nocy 13-18, w dzień 24-29 stopni ciepła.

Wyniki losowania z dnia 17 07 2001

01 06 07 09 15 16 17 18 20 21
26 27 28 38 39 45 49 54 58 59

06 07 11 17 21 27 + 19
6 liczb - 209853 Lt, 5 +1 liczb - 3527 Lt,
5 liczb - 98 Lt, 4+1 liczby - 24 Lt,
4 liczby - 7 Lt, 3+1 liczby - 5 Lt

"Kurier Wileński" – w każdym polskim domu

Wydanie codzienne – indeks 0044

1 mies.	3 mies.	5 mies.
20 Lt	60 Lt	100 Lt

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów
i mieszkańców wsi – indeks 0227

1 mies.	3 mies.	5 mies.
17 Lt	51 Lt	85 Lt

Wydanie magazynowe (24 strony) indeks 0172

1 mies.	3 mies.	5 mies.
5 Lt	15 Lt	25 Lt

"Kurier Wileński" można zaprenumerować
w każdym urzędzie pocztowym

Wydanie codzienne w księgarni
"Elephas" (Olandy 3),Wydanie codzienne
w redakcji

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
14 Lt	42 Lt	70 Lt	13 Lt	39 Lt	65 Lt

Prenumerata dla czytelników w Polsce

wydanie codzienne

wydanie magazynowe

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
65 PLN	195 PLN	325 PLN	24 PLN	72 PLN	120 PLN

Konto bankowe: Bank Polska Kasa Opieki SA, I Oddział w Suwałkach,
nr. 12401848-07711160-2700-401112-001-0000,
VšĮ "Vilnijos žodis" z dopiskiem "prenumerata"

Prenumerata dla czytelników za granicą

wydanie codzienne

wydanie magazynowe

1 mies.	3 mies.	5 mies.	1 mies.	3 mies.	5 mies.
15 USD	45 USD	75 USD	6 USD	18 USD	30 USD

Konto bankowe: Lietuvos Žemės Ūkio Bankas,
Vilniaus skyrius, b/k 260101424, nr. 101700660, VšĮ "Vilnijos žodis"

O prenumeracie zagranicznej prosimy poinformować redakcję:
fax. 60 84 45, e-mail: kolport@kurierwileński.lt

Ochrony nigdy nie bywa za dużo!

UAB Manteka ir Ko

- Projektowanie i instalacja systemów sygnalizacji ochronnej i przeciwpożarowej.
- Przyłączenie do pulpitu ochrony.
- Fizyczna ochrona obiektów.
- Konwojowanie i inkasowanie.

Kauno 34, 2006 Vilnius, tel. /fax 33 35 26, 8 298 71939

DROBNE

Firma zatrudni tokarzy i frezowników.
Vilnius, tel. 38 87 73, 65 30 45.

Kupię las iglasty z ziemią do 5 ha.
Vilnius, tel. 77 18 25, 8-287 54915.

Usługi foto-wideo. Wysoka jakość, wesola muzyka.
Tel. 37 28 15, 37 13 15, 8-281 40895.

Sprzedam pokój w bursie w Nowej Wilejce. Cena 3500.
Tel. 67 25 92.

Sprzedam 2-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce.
Tel. 46 87 36, 8-286 32557.

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce.
Tel. 60 68 03.

Sprzedam 3-pokojowe mieszkanie na Anotokolu, 62 m².
Vilnius, tel. 71 98 32 (po 20 godz.).

Doświadczona główna księgową poszukuje pracy. Może być dorywcza.
Vilnius, tel. 46 03 82.

UAB PABRADĖ
Produkujemy z drewna łaźnie, domki letniskowe i materiały budowlane.
Budujemy domy.
Pabradė, tel.: (8 217) 5 43 65, (8 298) 15390.

Naprawa i kontrola metrologiczna wag.
Vilnius, tel. 60 00 07, 8-286 52153.

Sprzedam 3-pokojowe mieszkanie w Nowej Wilejce. Cena 12.500.
Tel. 67 55 22.

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie w Šeškinė, 2 piętro, 5-piętrowy dom. Cena 14.500.
Tel. 46 55 44.

Naprawiamy meble. Zmieniamy obicie i miękkie części.
Vilnius, tel. 43 26 27, 8-299 12289.

Specjalista od transportu z 20-letnim stażem poszukuje pracy.
Tel. 72 78 33.

Produkujemy sosnowe drzwi plyninowe.
Przywozimy i wstawiamy.
Vilnius, tel. 38 50 41.

Tel. 305 882
Akcja letnia
- Koronka porcelanowa - 290 Lt
- Protezy ruchome (płytki) - 190 Lt
- Helio plomba - 40 Lt
- Ortodoncja
- Wybielanie zębów
- Porady bezpłatne
Godziny pracy:
I-V 8 - 20
VI 9 - 15
VILNIUS, JUSTINIŠKES, RYGOŠ 17A.

WIADOMOŚCI
W dniach pracy
19.00
21.30

Kalendarium

* Czwartek (19.VII) jest 200 dniem 2001 roku.

Do końca roku pozostało 165 dni.

* Znak Zodiaku - Rak.

* Imieniny: Marcina, Wincentego, Wodzisława.

* Wschód Słońca - 4.08, zachód - 20.42.

Długość dnia 16 godzin 34 min.

* Księżyc. Ostatnia kwadra - od 13 lipca.

KURS WALUT

Bank Litewski

Oficjalny kurs
na 19 lipca 2001 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn. walut.

Dolar USD	4,0000
UE euro	3,4380
Dolar australijski	2,0392
1000 rubli białoruskich	2,8329
Korona czeska	0,1016
Korona duńska	0,4618
Funt brytyjski	5,6112
Korona estońska	0,2197
100 jenów japońskich	3,1927
Dolar kanadyjski	2,6047
Łat lotewski	6,2613
Złoty polski	0,9564
Korona norweska	0,4293
Rubel rosyjski	0,1367
Korona szwedzka	0,3727
Frank szwajcarski	2,2812
100 tys. lir tureckich	2,8945
Griwna ukraińska	0,7449
100 forintów węgierskich	1,3804
10 tys. lei rumuńskich	1,3668

Ustalony kurs przeliczania euro i walut narodowych państw strefy euro

jednostki waluty narodowej za 1 euro

0,7875664 funta irlandzkiego
13,7603 szylinga austriackiego
40,3399 franka belgijskiego
166,386 pesety hiszpańskiej
1936,27 lira włoskiego
40,3399 franka luksemburskiego
2,20371 guldenu holenderskiego
200,482 eskudo portugalskiego
6,55957 franka francuskiego
5,94573 marki fińskiej
1,95583 marki niemieckiej

Stale kupujemy konie i siano

Zwracać się:
tel. 32 03 60 8 299 92554,
8 285 53045
codziennie

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów)
wydrukujemy nieodpłatnie

Wypełniony kupon prosimy przesać na adres redakcji z dopiskiem "Dział reklamy":
Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius

Tekst ogłoszenia

telefon, (kod miasta)

KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI Birbinių 4 a, Lt-2030 Vilnius KURIER WILEŃSKI

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
VšĮ "Vilnijos žodis"
Dyrektor spółki
Roman Baranowski
(tel. 60 84 48)
Adres: Birbinių g. 4a
2030 Vilnius
Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322
ISSN 1392-0405
Druk UAB "KLION"

Redaktor naczelny
Zygmunt Zdanowicz

e-mail:
redaktor@kurierwileński.lt

tel. 60 84 44 fax. 60 84 45

Krystyna Adamowicz, Aleksander Borowik — zastępcy redaktora naczelnego (tel. 60 84 47). Zespół dziennikarzy: Helena Gładkowska — stolica, Danuta Kamilewicz — "Pocopolek", Paweł Kobak, Stanisław Tarasiewicz — polityka, Sabina Kozłowska — zdrowie, Irena Litwin — praworządność, Andrzej Łakis — sport, Irena Mikulewicz — "Samo życie", Andrzej Pukszo — kultura, Julitta Tryk — gospodarka, Anna Bartoszewicz — "Na luzie" (tel. 60 84 46, 60 84 47, e-mail: redaktor@kurierwileński.lt).
Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, tel. 8 - 250 - 52780, Zenon Samulewicz — korespondent na rej. święciański, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Krzysztof Szczepanik — korespondent na obwód kaliningradzki, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter (tel. 60 84 48).
Wanda Zajączkowska — sekretarz redakcji, Marian Sipowicz — zastępca sekretarza redakcji (tel. 60 84 48, e-mail: sekret@kurierwileński.lt). Walerian Butkiewicz, Roman Ostrouch, Lucja Stankewičūtė — łamanie komputerowe (tel. 60 84 48), Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 60 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 60 84 44, e-mail: reklama@kurierwileński.lt), Roland Juchniewicz — kolportaż — prenumerata (tel. 60 84 44, e-mail: kolport@kurierwileński.lt).
Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów nie zamówionych. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor Irena Mikulewicz